Leto XXV., št. 10 | Poštnina plačana v gotovini Postgebühr bar bezahlt | Ljubljana, nedelja 14. januarja 1945 | Preis — Cena 2.— L

Upravništvo: Ljubljana, Puccinijeva ulica 5. Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Inseratni oddelek: Ljubljana, Puccinijeva ulica 5 — Telefon št. 31-25, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Izključno zastopstvo za oglase za Italije in inozemstvo: UPI S. A., MILANO

Računi: za ljubljansko pokrajino pri poštno-čekovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje Italije Servizio Conti Corr. Post. No 11-3118

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Mesečna naročnina 32 lir.

Uredništvo:
Ljubljana — Puccinijeva ulica št. 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.

Erwartete bolschewistische Winteroffensive an der Weichselfront eröffnet

Erbitterte Kämpfe am Brückenkopf von Baranow — Auch die zweite eingeschlossene Kampfgruppe im Mittelelsass aufgerieben — In den Ardennen musste der Feind seine Angriffskraft mässigen — Südöstlich Bastogne wurden die Amerikaner zurückgedrängt — Weitere Erfolge nördlich der Donau trotz stärkster sowjetischer Gegenwehr — Bolschewistische Duchbruchsversuche an der slowakischen Südgrenze gescheitert — Besatzung von Budapest wies heftige Angriffe im Südteil der Stadt ab

Aus dem Führerhauptquartier, 13. Jan. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Infolge unserer Gegenschläge hat die Stärke der feindlichen Angriffe in den Ardennen nachgelassen. Nordöstlich Laroche wehrten unsere Truppen zum Teil in Nachtgefechten den örtlich vorgedrungenen Gegner ab. Im Kampfraum südöstlich Bastogne wurden die Amerikaner durch unsere Gegenangriffe zurückgedrängt; eine am Vortage entstandene Frontlücke wurde geschlossen.

Bei Hatten und Rittershofen im Elsass wird die Säuberung des eroberten Festungsgebietes der Maginotlinie fortgesetzt. Die Amerikaner, die den ganzen Tag über zu vergeblichen Gegenangriffen ansetzten, erlitten in unserem zusammengefassten Feuer hohe blutige Verluste.

Südlich Erstein haben unsere Truppen auch die zweite eingeschlossene feindliche Kampfgruppe aufgerieben. Neben 450 gezählten Toten verlor der Gegner nach den bisherigen Feststellungen 26 Offiziere und über 700 Mann an Gefangenen, ausserdem erhebliches Kriegsmaterial.

Schlechtes Wetter schränkte die Kampftätigkeit an den mittelitalienischen Fronten ein. Die Briten führten nur einzelne ergebnislose Vorstösse an der Adriatischen Küste.

In Ungarn kam es zwischen Plattensee und Donau gestern nur zu örtlichen Gefechten. Gegen den Südostteil von Budapest führte der Feind heftige Angriffe, die von der Besatzung in harten Kämpfen abgewiesen wurden. Nördlich der Donau brachten unsere Angriffe trotz verstärkter feindlicher Gegenwehr weitere Erfolge. Versuche der Sowjets, unsere Angriffsspitzen durch Flankenangriffe abzuschneiden, scheiterten. An der slowakischen Südgrenze wurden die Durchbruchsversuche mehrerer bolschewistischer Schützendivisionen zwischen Losonc ued dem Hernad vereitelt.

An der Weichselfront hat die lange erwartete Winteroffensive der Bolschewisten begonnen. Nach aussergewöhnlich starker Artillerievorbereitung trat der Feind zunächst an der Westfront des Brückenkopfes von Baranow mit zahlreichen Schützendivisonen und Panzerverbänden an. Erbitterte Kämpfe sind entbrannt. Nebenangriffe südlich der Weichsel und im Nordteil des Baranow-Brückenkopfes wurden zerschlagen.

Im ostpreussischen Grenzgebiet lag beiderseits der Rominitener Heide schweres feindliches Artilleriefeuer auf unseren Stellungen. Zahlreiche bataillonsstarke Angriffe der Sowjets wurden abgewiesen.

Auch im Nordteil des Memeler Brückenkopfes blieben mehrere feindliche Angriffe erfolglos.

Die feindliche Luftwaffe führte am gestrigen Tage nur einzelne Jagdvorstösse ins Reichsgebiet. In den Abendstunden warfen britische Störflugzeuge Bomben im Rheinland und in Westfalen. Bei einem militärisch ergebnislosen Angriff von etwa 40 viermotorigen britischen Bombern gegen die norwegische Küste bei Bergen schossen 18 deutsche Jäger 11 feindliche Flugzeuge, Marineflak zwei weitere ab. Nachtjäger brachten über der Kieler Bucht ausserdem sechs schwere britische Bomber zum Absturz.

Das Vergeltungsfeuer auf London dauert an.

Pričela se je pričakovana boljševiška zimska ofenziva ob Visli

Ogorčeni boji ob baranovskem predmostju — Tudi v srednji Alzaciji obkoljena ameriška bojna skupina uničena — V Ardenih je moral sovražnik omejiti svojo napadalno moč — Jugovzhodno od Bastogna so bili Američani potisnjeni nazaj — Nadaljnji uspehi severno od Donave kljub kar najjačji sovjetski obrambi — Boljševiški prebijalni poizkusi ob slovaški južni meji so se izjalovili — Posadka Budimpešte je odbila silovite napade v južnem delu mesta

Führerjev glavni stan, 13. jan. Vrhovno poveljništvo oboroženih sil javlja:

Zaradi naših protiudarcev je popustila jakost sovražnih napadov v Ardenih. Severnovzhodno od Larocha so odbije naše čete dejoma v bojih na nož krajevno prodrle nasprotnike. Na bojišču jugovzhodno od Bastogna smo potisnili Američane z našimi protinapadi nazaj; neko prejšnjega dne nastalo vrzel na bojišču pa zaprli.

Pri Hattenu in Rittershofnu v Alzaciji nadaljujemo s čiščenjem zavzetega trdnjavskega področja Maginotove črte. Američani, ki so vršili ves dan brezuspešne protinapade, so utrpeli v našem strnjenem ognju visoke krvave izgube.

Južno od Ersteina so uničile naše čete tudi drugo obkoljeno sovražno bojno skupino. Poleg 450 naštetih mrtvih so znašaje izgube nasprotnika po dosedanjih ugotovitvah 26 častnikov in nad 700 ujetih mož, vrh tega pa mnogo vojnega materiala.

Slabo vreme je omejilo boje na srednjeitalijanskih bojiščih. Britanci so napravili le nekaj brezuspešnih sunkov ob jadranski obali.

Na Madžarskem je prišlo včeraj med Blatnim jezerom in Donavo je do krajevnih spopadov. Proti jugovzhodnem delu Budimpešte je sprožil sovražnik silovite napade, ki jih je posadka v hudih bojih zavrnila. Severno od Donavu smo imeli z našimi napadi kljub ojačeni sovražni obrambi nadaljnje uspehe. Poizkusi boljševikov, da bi odrezali naše, napadalne osti z bočnimi napadi, so se izjalovili. Ob slovaški južni meji smo preprečili prebijalne poizkuse več sovjetskih strelskih divizij med Lučencem in Hernadom.

Na bojišču ob Visli se je pričela dolgo pričakovana boljševiška zimska ofenziva. Po izredno močni topniški pripravi je napadel sovražnik najprej na zapadnem krilu baranovskega predmostja s številnimi strelskimi divizijami in oklopniškimi oddelki. Razvneli so se ogorčeni boji. Stranske napade južno od Visle in na severnem delu baranovskga predmostja smo razbili.

Na vzhodnopruskem obmejnem ozemlju je obstreljeval sovražnik ob obeh straneh Romintener Heide s težkim topniškim ognjem naše postojanke. Zavrnili smo številne napade sovjetskih bataljonov.

Tudi na severnem delu memeliškega predmostja več sovražnikovih napadov ni imelo uspeha.

Sovražno letalstvo je napravilo včeraj podnevi le posamezne lovske sunke nad področje Reicha. Zvečer so vrgla britanska motilna letala bombe na Porenje in na Vestfalijo. Pri vojaško brezpomembnem napadu kakih 40 štirimotornih britanskih bombnikov na norveško obalo pri Bergenu je sestrelilo 18 nemških lovcev 11 sovražnih letal, mornariško protiletalsko topništvo pa dve nadaljnji. Nočni lovci so sestrelili nad Kielskim zalivom poleg tega 6 težkih britanskih bombnikov.

Povračilni ogenj na London traja dalje.

Boljševiška zimska ofenziva

Berlin, 13. jan. Mednarodni poročevalski urad poroča z vzhodnega bojišča:

Že dolgo pričakovana boljševiška zimska ofenziva, ki se je, kakor javljajo, pričela najprej na predmostju ob Visli zapadno od Baranova včeraj dopoldne po 4-urnem bobnečem ognju, je zapletla v boje že najmanje 3 sovjetske armade, 2 oklopniška zbora ter druge samostojne oddelke. Na vsem zapadnem bojišču predmostja, med Visto južno od Pazanova in Lagova, kjer zavija bojna črta v pravem kotu proti vzhodu, so napadle močne pehotne in oklopniške sile globoko razporejeni nemški obrambni sistem. Z nekaterimi nastalimi sovjetskimi vdori je nemško vodstvo že računalo. Včeraj popoldne je pričelo vsenovsod s protinapadi, s katerimi je stisnilo konice sovjetskih klinov s treh strani. Po nepopolnih vestih so izgube boljševikov izredno visoke. Že prvega dne te ogromne bitke so izgubili 123 bojnih voz in napadalnih topov. Tudi na ostalih sovjetskih predmostjih ob Visli pri Kazimiercu so boljševiki nemirni. Danes dopoldne so se razvneli boji v vzhodni Prusiji. Boljševiki, ki so izvedli včeraj med Suvalkijem in Goldapom več motilnih napadov, da bi vezali nemške čete, so pričeli danes z navalom med Eydtkalom in Schlossberglom (Pillkallenom). Nemški obrambni ogenj je tudi tu uničujoče zadel njihove prve napadalne valove.

V Budimpešti se boji stopnjujejo

Berlin, 13. jan. Mednarodni infomacijski urad poroča iz Budimpešte: Bitka v madžarski prestolnici je dosegla najvišjo intenzivnost. Zdi se, da so boljševiki vrgli v boj vse obkoljevalne čete in te napadajo od vseh strani.

Težišče je bilo tudi v četrtek še vedno na vzhodu, kjer so se nemške in madžarske posadke posameznih oporišč prebile do glavne odporne črte garnizije. Blok poslopij, ki so jih branili, so bili tedaj le še kupi razvalin. Boji se razvijajo še v glavnem ob robu mestnega središča. Tam so zgradili nadaljnje barikade in oklopniške pasti in v krvavih bližinskih bojih so bili onemogočeni proboji. Nemške in madžarske čete so se omejile ne le na obrambo, temveč so prehajale počnevi in pomoči v napade, da bi si spet osvojile strateško važna poslopja.

Včerajšnji sovjetski letalski napadi so povzročili v mestnem središču silno razdejanje. Skoraj vse reprezentančne zgradbe ob Donavi, idilični Margaretin otok in Grajski grič so bili zopet hudo zadeti.

Med Donavo in Dravo

Berlin, 13. jan. Z balkanskega področja došla nemška armada se je medtem že deloma vgradila v bojišče med Blatnim jezerom in Dravo, je izjavil vojaški zastopnik nemškega zunanjega ministrstva. Na poti do tja so napadali to nemško armado večinoma Titovi oddelki, vendar njih napadi niso mogli vplivati na odvoz nemških edinic. Na vprašanje, kako potekajo bojne črte na Balkanu, je izjavil zastopnik, da je tudi južno od Drave nastalo bojišče, ki gre proti vzhodu. V gorah ob jadranski obali zavija nemško bojišče proti zapadu. S tem, so bili premiki nemške armade na Balkanu dovolj zaščiteni.

Izredna dejanja nemških vojakov v zimskih bitkah

Obrambni boji v Ardenih — Napadalni uspehi v Alzaciji

Berlin, 13. jan. V Ardenih in spodnjih Vogezih, v pogorju južno in v ravnici severno od kolena Donave so onemogočili led, obilica snega in megla vsako premikanje. Kljub temu pa so Nemci v četrtek z uspehom nadaljevali svoje napade ob težiščih ter odbili na obrambnih odsekih vse sovražnikove sunke.

Posebno težko nalogo zahteva borba v Ardenih. Vsak dan znova zahteva bitka od nemških vojakov, da se bore z vso energijo. Da je presenetljiv napadalni sunek v prvih dneh decembra dvignil bojišče 1. severnoameriške armade iz tečajev, je bila velika zasluga nemških pionirjev, ki so večkrat do prsi v vodi položili preko luksemburške mejne reke in pozneje preko Ourthe brvi in pontone. S pravočasnim postavljanjem mostov in odstranitvijo minskih polj so mnogo doprinesli k naglemu razvoju nemških napadov. Sedaj podpirajo obrambne boje. Na severnem in južnem boku ardenskega predgorja pomagajo grenadirjem pri gradnji obrambnih postojank s polaganjem minskih polj in razstreljevanjem zmrzle zemlje. Posamezne čete so ostale v zaščito umikalnih premikov na zapadnem rogljiču nemškega vdornega področja v neposredni bližini sovražnika ter so razstrelile pripravljene razstrelilne naboje šele takrat, ko so britanski vojaki stopili na podminirano ozemlje. Glavno breme borb pa je na nemških grenadirjih. Pri prodiranju so morali dati vse iz sebe, da so se priključili dalje prodrlim oklopnikom, čim so uničili sovražnikova oporišča. Sedaj branijo v svojih premočenih ali zaradi nočnega mraza zamrzlih uniformah vsak meter zemlje. Ponovno je moral sovražnik posamezne točke naskočiti do desetkrat, da je končno zavzel za ceno izredno visokih izgub 50 ali 100 metrov ozemlja. Take točke ogorčenih borb so bile v zadnjih 24 urah krajI Salm, Chateau, Bihalm in Samree. Težko orožje je podpiralo grenadirje. Razbilo je sovražnikove pripravljalne postojanke ali že razvite napade z uničevalnim in zapornim ognjem.

Železno hrbtenico pehote pa zopet tvorijo nemški oklopniki. V napadu so poglobili od grenadirjev izvojevani vlor v predor, prerezali sovražnikove zveze z zaledjem ter zmleli rezerve, ki jim jih je vrgel sovražnik nasproti. Sedaj so ojačili grenadirske protisunke in napadajo v strnjenih oddelkih vdriega sovražnika. V sredo so severno od Bastogna zapahnili sovražnikove vdore. V četrtek so pričeli protinapad proti Američanom, ki so sunili jugovzhodno od Bastogna v izvirno področje reke Ourthe. Mnogo zaslug za obilico vsega, kar je potrebno grenadirjem, pionirjem, topničarjem in oklopniškim posadkam pri napadu in obrambi, ima pratež. Kljub zaledenelim cestam, obstreljevanju sovražnega topništva in napadom lovskih bombnikov dovaža vedno znova in to pravočasno strelivo in prehrano, kakor tudi orožje v prve bojne črte.

Izredno odločnost zahteva tudi borba na alzaškem bojišču in v spodnjih Vogezih, kjer so pričele nemške planinske čete z novimi napadi. Borba, ki jo otežuje sneženi metež kakor tudi megla in ki jo vodijo proti sovražnikovim utrdbam južno in jugovzhodno od Weissenburga, zahteva izredno skupno delo vseh vrst orožja. Odločno zadržanje vsakega posameznega vojaka in čut za disciplino omogočata uničenje nadaljnjih bunkerskih skupin, poglabljanje vdora pri Hattenu do Rittershofena kakor tudi obrambo protinapadov svežih ameriških oddelkov. Posebne uspehe so dosegli Nemci med Schlettstaltom in Ersteinom. Presenetljiv napad nemških oklopniških oddelkov je odrezal močne sovražnikove zaporne oddelke v trikotu med Illom in Renom in v dveh velikih kotlih na obeh straneh prekopa Ren-Rona so bili sovražni oddelki stisnjeni. Vzhodnega so nemške čete v zadnjih 48 urah večkrat prebili in končno uničili, čeprav je skušal sovražnik ojačiti odpor obkoljenih oddelkov z dovažanjem svežih sil iz zraka. Poleg 1000 ujetnikov, številnih topov in drugega orožja so znašale njegove izgube tam več sto mrtvih. Drugi še obstoječi kotel pa čaka po obrambi številnih poizkusov prodora, ista usoda. Odpor obkoljenih sovražnikovih oddelkov pojenjava od ure do ure.

V Italiji

Južno s srednje-italijanskega bojišča ne javljajo razen brezuspešnih sovražnih sunkih ob ligurski obali in uspešnega zaključka večdnevnih očiščevalnih akcij proti de gaullističnim tolpam, ki so usmerile svoje brezuspešne motilne akcije proti nemški oskrbi in so jih morale plačati z občutnimi izgubami, o nobenih pomembnih vojnih akcijah. Na Balkanu je ostalo delovanje prav tako krajevno omejeno.

Evakuacija civilnega prebivalstva iz St. Nazaira

Berlin, 13. jan. Po posredovanju mednarodnega odbora Rdečega križa sta se nemški in ameriški poveljnik na področju pri Sv. Nazairu zedinila dne 10. januarja t. l. za krajevno premirje. V času premirja so evakuirali civilno prbivalstvo St. Nazaira, ki šteje 10 do 15 tisoč ljudi. S prizadevanjem nemških vojaških oblasti je bilo tako mogoče rešiti francosko civilno prebivalstvo St. Nazaira.

Proti „V" ni obrambe

Stockholm, 13. jan. Neumorno obstreljevanje z »V« vpliva na angleško prebivalstvo tako deprimirajoče, da so bili časopisi prisiljeni poročati o obrambnih naporih angleških oblasti in znanstvenikov. Dnevnik »Daily Mail« posveča obstreljevanju 2 dolga članka, ki sta namenjena kot pomirjevalni plašek za razrvane angleške živce. List zagotavlja, da bo storjeno vse, da se najdejo obrambna sredstva, vendar nikakor ne more tajiti, da niso doslej še našli nobenega obrambnega sredstva, čeprav si še tako velik štab strokovnjakov vseh vrst razbija glavo, kaj bi bilo storiti proti obstreljevanju z »V«. Najbolj znani angleški letalski strokovnjak Colin Hednall dvomi, da je možno kako uspešno obrambno sredstvo proti obstreljevanju z »V«.

Drugi članek »Daily Maila«, ki je bistveno trezniši od prvega poročanje, da so znanstveniki že dolgo na delu, da so pa ugotovili, da nikakor ni mogoče vplivati na polet izstrikov »V«. Tudi poveljništvo angleškega protiletalskega topništva, ministrstvo za notranjo varnost, letalsko ministrstvo in angleški vojni urad se bavijo s tem problemom ter imajo stalno konference, na katerih preizkušajo obrambna sredstva. Toda vse te konference in preiskave znanstvenikov so se končale, tako zaključuje članek »Daily Maila«, s spoznanjem, da nimajo nobenega sredstva proti takemu obstreljevanju.

Dvojna bitka na Madžarskem

Nadaljnje napredovanje v pogorjih Vertesu in Pilisu — V Budimpešti so se izjalovili sovražni probojni poskusi

Berlin, 13. jan. Dvoja bitka na Madžarskem zopet narašča po tudoti. Severno od Szekesfehervarja, na zapadnem robu pogorja Vertesa, v pogorju Pilisa in na ravnici zapadno od izliva reke Hrona so napredovale nemške čete kljub težkim vremenskim in terenskim razmeram. Njihov glavni napad je bil izveden severno od Szekesfehervarja pri Zamolyju v smeri proti železniškemu in cestnemu križišču Biesku. Boljševiki so spoznali veliko nevarnost, ki grozi tam njihovim oddelkom, ki so še v pogorju Vertesu. Pričeli so zaradi tega s protinapadi predvsem severno od Zamolyja in pri Biesku, ne da bi mogli onemogočiti počasno, toda vztrajno prodiranje nemških čet. Omeniti je treba, da so boljševiki prvič postali v boj jadralna letala pri Zamolyju. Tri jadralna letala so nemške čete takoj po pristanku napadle ter so v boju uničile njihove posadke, ki so štele skupno 150 mož in zaplenile jadralna letala. Ta brezuspešni poizkus ojačenja posebno ogrožene točke kaže, da so imeli boljševiki izredno visoke izgube. Nadaljnje visoke izgube v ljudeh in oklopnikih je imel sovražnik na vdornem področju severno od Donave. Tam so pričeli Nemci s protinapadom odbijati boljševiške napade in onemogočili združenje prejšnjega dne razbitih sovražnih oddelkov.

V Budimpešti pa vztraja od božičnega večera posadka v težkih bojih navalu boljševiških čet. Obranila je v odločnih protinapadih na vzhodnem kolodvoru, kakor tudi v južnih in severnih predmestjih vse sovražne prebijalne poizkuse ter uničila pri tem 4 letala in 5 oklopnikov. Okoli vojašnic in tovarniškega področja so divjali globoko v noč ogorčeni bližinski boji.

Ostale bitke na vzhodnem bojišču pa so imele le krajevni pomen. Na predmostju ob Visli pri Baranovu, kjer je stisnil sovražnik močne sile, je narastlo obojestransko topniško delovanje. Na vzhodnopruskem obrambnem področju so znašale izgube boljševikov pri brezuspešnih sunkih posameznih čet mnogo ujetnikov in mrtvih in pri že javljenih podjetjih prejšnjega dne ob memelskem predmostju je narastel plen še nadalje; severno od Doblena pa so nadaljevale čete vojske in letonskih SS-prostovoljcev svoje sunke po 12 urnih bojih za bunkerje. V teku teh bojev je zasedel nadporočnik Dumann na čelu 2. čete 25. oklopniško-grenadirskega polka važno težišče ter s tem omogočil nadaljnji napadalni uspeh. Pri obrambi sovražnikovih protisunkov je bilo uničenih več sovjetskih oklopnikov.

Kralja Mihaela straži sovjetska policija

Dunaj, 13. jan. Kakor so izvedeli narodnorumunski krogi iz Bukarešte, straži kralja Mihaela na ukaz Višinskega poseben oddelek sovjetske policije. Kralju očitajo baje, da je skušal pobegniti. Sovjetska policija je zaradi tega dobila povelje, da nadzoruje vsako gibanje kralja in da ga prime, če bi poskusil zapustiti rumunsko ozemlje.

V tukajšnjih narodnorumunskih krogih spravljajo ta ukrep v zvezo z bržkone kmalu pričeto likvidacijo sedanjega komiteja v Rumuniji. Mnogi znaki govore za to: ojačena boljševiška agitacija z zloglasno židinjo Ano Pauker na čelu, priprave za konec januarja določene občinske volitve, dalje organiziranje 25.000 oboroženih Višinskijevih zaupnikov v Bukarešti, oborožitev komunističnih delavcev v večjih podjetjih in še mnogo drugega. Končno pride še v poštev nameravana akcija za razpust in likvidacijo rumunske policije, kar naj bo izvedeno še pred volitvami. Sedaj pripravljajo sezname rumunskih policijskih uradnikov in njihovih zasebnih stanovanj. Obstoja baje tudi namera, da izvedejo likvidacijo policije z oboroženimi komunisti, pri čemer naj bi aretirali posamezne policiste na njihovih stanovanjih.

Razkrito mešetarstvo

Čim dalje traja vojna tem bolj se množe diplomatski porazi Anglije, ki zmerom bolj drči v vrsto drugorazrednih velesil in postaja vedno bolj odvisna od volje svojih zaveznikov, Zedinjenih držav in Sovjetske zveze. Po zaslugi svojega voditelja Churchilla se je Anglija znašla med kladivom in nakovalom. Na eni strani Zedinjene države sistematsko izpodkopljujejo njen ugled v imperiju, na drugi pa Kremelj dosledno ruši njene postojanke v Evropi. Dočim je akcija Zedinjenih držav še nekam obzirna pa so Sovjeti povsem brezobzirni in naravnost uživajo, da vsak njihov udarec proti angleški zaveznici na javni pozornici lahko spremlja vsa svetovna javnost.

V razmeroma kratkem obdobju je izgubila Anglija v borbi s kremeljskimi vlastodržci tri kola. V prvem je morala Anglija zavreči zavezniško Poljsko, kljub vsem danim jamstvom. V drugem je doživela neuspeh v Grčiji. V tretjem pa se bo morala umakniti iz Jugoslavije in jo prepustiti sovjetski nadoblasti.

Kakor je znano, so se vršila v Londonu že mesece sem mučna pogajanja za sestavo nove jugoslovenske »vlade«. Pogajanja so se vlekla, kakor morska kača. Prvi uspeh teh pogajanj je bila sestava dr. Šubašičeve vlade, v kateri so se znašli za zeleno mizo skupaj predstavniki maršala Tita in jugoslovenskih emigrantskih krogov v Londonu. Novembra je odpotoval predsednik te začasne vlade, dr. Šubašič v Moskvo, da bi zvedel v Kremlju za pogoje sodelovanja med londonsko emigracijo in Titom. Posledica teh razgovorov je bila poloficiozna napoved, da bo v kratkem sestavljena nova »koncentracijska jugoslovenska vlada« pod predsedstvom Tita in z dr. Šubašičem kot zunanjim ministrom. Dr. Šubašič se je vrnil v London, kjer je sklical sejo svoje vlade, da bi razpravljala o pogojih sporazuma s Titom in njegovimi kompanioni. Po seji vlade je dr. Šubašič sporočil novinarjem, da bodo pogoji sporazuma s Titom objavljeni šele potem, ko bodo predloženi angleški in ameriški vladi. Iz njih je razvidno, da je zahtevala Moskva od dr. Šubašiča, naj izroči vso zakonodajno oblast Titovi »vladi« v Beogradu in pristane na izločitev kralja Petra II. iz jugoslovenske državne politike. V ta namen naj bi bila sestavljena »koncentracijska jugoslovenska vlada«, sestoječa iz 26 ministrov in 6 generalnih guvernerjev, ki bi predstavljali 6 avtonomnih uprav, na katere naj bi bila Jugoslavija razdeljena. Sočasno s sestavo »koncentracijske vlade« naj bi prevzel vladarske posle poseben regentski svet, v katerem naj bi bili kot srbski zastopnik profesor dr. Belić, kot hrvatski zastopnik odvetnik dr. Mandić in kot slovenski predstavnik inž. Dušan Sernec.

Izvedba dr. Šubašič-Titovega sporazuma pa je naletela na nepremostljive težave. O njih je zvedela javnost prvič po objavi komunikeja, da sta premier Churchill in zunanji minister Eden sprejela predsednika dr. Šubašiča in »jugoslovenskega veleposlanika« v Londonu. Na sestanku sta se informirala angleška državnika o stanju akcije za sestavo koncentracijske vlade in uvedbe regentskega sveta. V poročilu o poteku sestanka je javil Reuter, da se je kralj Peter II protivil podpisati listino, s katero bi se sam odrekel prestolu. Istočasno je objavila agencija »Exchange« vest, da je kralj Peter II. poslal predsedniku Rooseveltu in premieru Churchillu posebno spomenico, v kateri protestira proti sklepom sporazuma. Po odpošiljatvi tega protesta se je sestal Peter II. s predstavniki »jugoslovenskih političnih strank« v emigraciji in razpravljal z njimi o položaju.

Londonski dnevnik »Daily Mirror« je objavil 3. januarja vest, da je kralj Peter II. že načelno pristal na sestavo regentskega sveta, ki pa je bila takoj demantirana. Nekaj dni pozneje je objavil londonski »Observer« obširno vest iz krogov kralja Petra, v kateri trdi, »da bivši jugoslovenski kralj ne misli pristati na sestavo regentskega sveta, ker vidi v pogojih dr. Šubašič-Titovega sporazuma uvedbo boljševiške diktature v bivši kraljevini Jugoslaviji. V smislu tega sporazuma bi prešla vsa oblast v roke boljševikov, ki so se že itak stvarno polastili vse državne eksekutive v onih delih bivše Jugoslavije, ki so jih nemške čete izpraznile. Tito je v teh pokrajinah tudi že uvedel novo državno zastavo s sovjetsko zvezdo. Na oblasti misli ostati vse do sestanka bodoče ustavodajne skupščine, ki naj bi razpravljala o bodoči državni obliki Jugoslavije.« Londonski »Observer« ne dvomi o izidu takih volitev, ki bi se vršile pod boljševiškim nadzorstvom. Pripominja pa, da računa kralj Peter II. na polno podporo Srbov pri čiščenju onih predelov Jugoslavije, ki jih drže titovci.

Ves ta čas je angleška vlada molčala, kakor zalita. Poznavalci prilik so zato takoj pričeli z napovedmi, da se bo razvijalo jugoslovensko vprašanje prav tako, kakor se je polisko in grško: v popolno kapitulacijo Churchilla pred diktati Moskve. Poluradna »Exhange« agencija je prišla z očitki kralju Petru, da je podlegel vplivu nazadnjaških elementov med voditelji starih političnih strank, ki so nasprotniki Tita, in zahtevajo od kralja, naj prične borbo proti njemu za ohranitev prestola. »Daily Mail« pa je zapisal, da je Tito pripravljen odobriti izplačevanje častne pokojnine kralju Petru II., če se odpove prestolu. Razna znamenja so medtem kazala, da želi angleška vlada odložiti vprašanje Jugoslavije in kralja Petra do že napovedanega sestanka med Churchillom, Rooseveltom in Stalinom. Ženevska »Tribune de Geneve« pa zatrjuje, da je po vesteh iz okolice Tita, »jugoslovanska - zadeva« že definitivno urejena in da o njej ne bodo več razpravljali. Nato je v četrtek kralj Peter II. na veliko nejevoljo angleške vlade podal izjavo, v kateri zavrača pogoje sporazuma med dr. Šubašičem in Titom in odklanja pristanek na sestavo regent-

Nadaljevanje na 2. strani.

„Zgodovinski zakon našega stoletja“

Berlin, 13. jan. Vodja uskovnega poročevalskega oddelka v nemškem zunanjem ministrstvu poslanik dr. Schmidt je pojasnil na dopolnem zborovanju nemškega inozemskega znanstvenega zavoda zgodovino britansko-sovjetsko-ruskega pakta »rdeče alianse« ter v njem odražajoče se propast britanske zamisli te vojne. Za Anglijo je bila Sovjetska zveza le oportunistični vojni faktor proti Nemčiji, a nikak povojni faktor. Anglija je upala, da bosta Nemčija in Sovjetska zveza medsebojno izkrvaveli ter da bo s tem Anglija zagotovljena njena moč v Evropi. Po Stalingradu pa nima rdeča armada več zadržujočega značaja v vojni proti Anglji. Obratno se trudi da bi postala potencialni zmagovalec vojne v Evropi in s tem najmočnejša kontinentalna sila. Iz tega izhaja za Anglijo nujnost, da izraža boljševikom priznanje za priznanjem po drugi strani pa da skuša na diplomatskih tleh omejiti politične cilje Sovjetske zveze v Evropi. Ta poizkus ustvariti okrog Sovjetske zveze takozvani »cordon sanitaire« se je tako s pomočjo emigrantskih vlad v Londonu in njihovih dežel Poljske in Jugoslavije kakor tudi s pomočjo zapadnega boka ob odporu Moskve popolnoma razbil.

Enako je bilo varljivo upanje, da bi bila lahko Amerika zaveznik Anglije pri njenih naporih glede omejitve evropske sovjetske politike, kajti spričo svojih interesov na Daljnem vzhodu noče stopiti Amerika v glavnih življenjskih vprašanjih britanske politike ob strani Anglije, da bi jo podprla. Tudi Rooseveltov poizkus politične ugotovitve ciljev Sovjetske zveze se je ponesrečil. Dumbarton Oaks, letalska in valutna konferenca predstavljajo postojanke v ameriških naporih po izvedbi nihovih imperialističnih povojnih načrtov. Vendar so morale Zedinjene države tu kapitulirati pred moskovsko politiko. Z naraščajočo pripravljenostjo Zedinjenih držav za sodelovanje z boljševiki postala Atlantska listina prazna utvara. Najprej so jo interpretirali, nato o njej niso več govorili, kasneje so original izgubili, 6. januarja pa jo je Roosevelt končno kot »zbirko pravil« odložil v arhiv.

S tem se je zrušila anglo-ameriška baza evropske politike in propagande. Mesto nameravanega pakta o zapadnem bloku, ki naj bi zagotovil varnost zapadne Evrope v korist angleških interesov, je bil podpisan francosko-sovjetski pakt, v katerem je Stalin znova uveljavil sistem sovjetsko-francoskega mehanizma, ki je Francijo nekoč že spravil v območje boljševizma in v vojno z Nemčijo. Tako sedi britanska politika med dvema stoloma: med sovjetsko zahtevo po vrhovni oblasti v Evropi in ameriško zahtevo po vladi sveta.

S tem pa se je uspešno izkazala zunanjepolitična zasnova nemškega Reicha, ki je doživela svojo veliko politično preizkušnjo. V sedanji vojni se je pričelo novo obdobje: Nemčija ni poražena, temveč je obratno znova vstala. Revolucionarni značaj vodenje vojne stopa vedno bolj na plan. Napram različnim interesom »rdeče alianse«, ki se je v vseh odločilnih političnih vprašanjih že izkazala za izredno stabilno ter enotno le v mržnji, dviga Nemčija revolucionarno idejo novega reda v evropskem življenju. Roosevelt predstavlja kapitalistično, liberalistično in imperialistično zaporstvo kasno rojenega kontinenta. Churchill reakcijo nedvomno strukturno in duševno mogočne, a preživele oblike imperija, Stalin pa nakopičenje in organizacijo šestine zemlje v službi židovske ideje, ki se mora končati v svetovni anarhiji. Adolf Hitler stoji obratno na čelu nastajajoče narodnostno mnogolične Evrope kot organske, socialistične in zapadne enote, ki ero določa zgodovinski zakon našega stoletja. Zanj so stopile nemške armade v boj, v njem pa ne bodo prej odložile svojega orožja, dokler ne bodo izpolnile tega zakona.

Dve ameriški bojni ladji potopljeni

Doslej se je pod točo japonskih bomb potopilo že 56 ameriških vojnih ladij — Hudi boji na Filipinih

Tokio, 13. jan. Japonske sile neprestano napadajo vse od dne ko je sovražno brodovje vdrlo v območje glavnega filipinskega otoka Luzona, da bi se tam izkrcale nasprotnikove edinice.

Kakor potrjuje japonski poročevalski urad, znaša število velikih sovražnikovih vojnih in prevoznih ladij, potopljenih ali hudo poškodovanih v Lingajenskem zalivu od 5. do 10. januarja najmanj 56.

Med njimi so Japonci gotovo potopili 20 prevoznih parnikov, 3 nosilke letal, 1 bojno ladjo, 5 križark in 2 nadaljnji križarki ali morda rušilca. Razen tega so poškodovali 13 prevoznih ladij, 4 nosilke letal, 1 bojno ladjo, 2 nosilki letal ali morda bojni ladji, 1 bojno ladjo ali križarko, 2 križarki in 2 nadaljnji bojni ladji neznanega razreda. Ti podatki obsegajo le uspehe, dosežene do 10. januarja. Manjše ladje v njih niso vštete.

Japonci neprestano napadajo sovražne ladje, ki hočejo ojačiti izkrcane čete pri Lingajenu. Po neki vesti z bojišča so včeraj zjutraj z obale opazili, kako sta se v zalivu potopila dva nasprotnikova prevozna parnika.

Nadalje je včeraj ponoči uspelo japonskim podmornicam potopiti v vodah zapadno od imenovanega zaliva neko sovražno bojno ladjo.

Kakor javljajo s Filipinov, je tretje sovražno brodovje, ki šteje kakih 80 ladij pričelo 11. januarja zgodaj zjutraj izkrcevati čete ob obali Lingajenskega zaliva. Že izkrcane sovražne sile skušajo napredovati vzdolž reke Agna proti jugu. Japonci, katerih obrambni položaj postaja vedno bolj ugoden, preže na najboljšo priliko za odločilni napad.

Tako smo tik pred pričetkom ogromne kopne bitke na Luzonski ravnini.

Ameriške čete v varstvu ladijskih topov

Tokio, 13. jan. O izkrcevalnih operacijah Američanov na filipinskem glavnem otoku Luzonu ugotavljajo vojna poročila, da se je posrečilo Američanom doslej izkrcati na 20kilometrskem obalnem pasu med Lingajenom in San Fabianom le dve pehotni diviziji in eno oklopniško divizijo s približno 100 oklopniki. Medtem ko se Američanom doslej še ni posrečilo sprožiti večje sunke v notranjost otoka, poskušajo sedaj ojačiti svoja predmostja ter pričakujejo nadaljnjih ojačenj, ki bodo obsegala predvidno eno do dve diviziji. Značilno za položaj je, da invazijske čete še na nobeni točki niso prekoračile področja, ki je izven območ a njihovih ladijskih topov.

Neki približno 3000 mož močan izkrcevalni oddelek, ki se je skušal izkrcati s številnih manjših ladij ob obali pri Labonu, en kilometer severno od San Fabiana, je zašel še na morju v silen japonski obrambni ogenj. Ko so Japonci potopili večino izkrcevalnih čolnov, so naleteli ostanki sovražnih sil na tako silen japonski odpor da so se morali zaradi izredno hudih izgub zopet umakniti. V nasprotju s prejšnjimi izkrcanji, pri katerih je uporabljal sovražnik do 10.000tonske prevozne ladje, je smatralo sedaj ameriško vrhovno poveljništvo, da se bo najlaže obranilo japonskih strmoglavcev, če bo razdelilo invazijske čete na večje število manjših ladij. Kljub temu so izgubili napadalci v treh izkrcevalnih valovih v zalivu Lingajenu približno 40 % svojih sil, ki so bile sestavljene prvotno iz 150 do 250 prevoznih ladij odnosno izkrcevalnih čolnov. Te izgube je utrpel sovražnik, še preden je prvi sovražni vojak dosegel obalo. Japonsko letalstvo nadalje odlično posega v boje. Tako označujejo v Tokiju za poseben uspeh posebnega letalskega napadalnega zbora, da sovražni letalski napadi na Manilo in letališče Clark Field v poslednjih dnevih niso bili tako uspešni, čeprav je uporabil sovražnik pri teh napadih letala z 10 nosilk letal, ki so vdrle skupno z drugimi ladjami v zaliv Lingajen.

Nadaljnje omejitve električnega toka

Zaradi potrebne nadaljnje omejitve električnega toka smejo gostilne in hoteli trošiti največ 50% doslej v enakem razdobju porabljenega električnega toka. Enako skrčenje velja tudi za cerkve.

Zasebnim zavodom (ekonomijam), ki imajo motorje z nad 5 ks zmogljivosti, se ukine uporaba električnega toka za pogon. Priključen ostane samo tok za luč.

Razkrito mešetarstvo

Nadaljevanje s 1. strani

skega sveta. Posledica te izjave je bila, da sta Churchill in Eden sprejela kralja Petra in pritiskala nanj, naj pristane na sestavo regentskega sveta. Pri tem ju ni prav nič ovralo dejstvo, da bi pomenil tak pristanek uvedbo neomejene Titove diktature. Konferenca je izpadla odločno negativno, kolikor je mogoče pač presoditi po pisanju londonskih listov, ki so pričeli napadati bivšega jugoslovenskega kralja zaradi njegovega odpora proti sporazumu s Titom. Uradna agencija »Reuter« je objavila ugotovitev, da Peter II. ni sledil nasvetom angleških državnikov, »ki smatrajo pogodbo med dr. Šubašićem in Titom za dobro uporaben kompromis« in da je podal svojo izjavo, »ne da bi prej o tem vprašali britansko vlado.« Oglasil se je tudi pouradni »Times«, ki ne prikriva svojega razočaranja nad tem, da se Peter II. ni uklonil Churchillovemu pritisku. Očita mu nepoznavanje dejanskega položaja v »osvobojenih pokrajinah Jugoslavije, kjer se mora opirati »avtoriteta« (!?) na voditelje Titovih ljudi.« List končno obžaluje, da je povzročil kralj s svojo odklonilnivjo »neprijetne možnosti za angleško vlado«, ki »so tokrat zopet požrla dano besedo bivšemu jugoslovenskemu kralju, kakor jo je že poljskim emigrantom v Londonu in grškemu kralju Juriju.

Kakšen bo odziv koraka kralja Petra II. med srbskim narodom ni mogoče napovedovati. Gotovo pa je, da je naželitev Tita v dvorcu kralja Petra II. izzvala največje ogorčenje v širokih slojih srbskega ljudstva. Položaj Tita danes ni daleč več tako močan, kakor je bil pred tedni to pa radi razvoja vojaških prilik na Balkanu. V Moskvi niso nič kaj zadovoljni z načinom vojaških operacij, kot ga izvajajo »Titovi generali«, ki niso znali preprečiti umik nemške vojske iz Grčije in Bolgarije preko jugoslovenskega ozemlja. V Beogradu računajo celo z možnostjo, da bodo prevzeli poveljstvo takozvane »jugoslovenske narodne osvobodilne vojske« sovjetski visoki oficirji in jo spojili z sovjetskimi vojskami na Madžarskem. Visoki sovjetski vojaški funkcionarji prav nič ne prikrivajo svojega nezadovoljstva s Titovimi vojaškimi operacijami in so dosti bolj kritični kot je londonski radio. Zaradi tega niso izključena vsa mogoča presenečenja to pa tem bolj, ker je znano da je Srbija vse preje kje drugje, kakor pa v taboru Titovih nasilnih sinnozvancev.

Pristanek na pakt Šubašić - Tito

Ženeva, 13 jan. Diplomatski dopisnik lista »Daily Herald« W. N. Ewer je sporočil v soboto, da bo »jugoslovanska vlada« danes javno pristala na pakt med Šubašićem in Titom. Kralj Peter je kakor znano v četrtek odrekel to privoljenje.

»V svoji izjavi bo tako imenovana jugoslovanska vlada ugotovila, da se smatra prvič za zakonito in ustavno kraljevsko jugoslovansko vlado in drugič da brezpogojno soglaša s pogodbo med Šubašićem in Titom. Kraljevo izjavo smatra vlada za neveljavno in nepristojno, kajti po ustavi morajo vsako tako kraljevo odločitev potrgiti odgovorni ministri«, ugotavlja dopisnik zaključno.

Ženeva, 13 jan. Kakor javljajo iz srbskih krogov, pritiskajo britanska vlada in levičarski krogi še nadalje na kralja Petra, da bi dosegli spremembo njegovega stališča glede pogodbe med Šubašićem in Titom. V tej zvezi opozarjajo v Londonu na prejemke kraljeve rodbine in na odškodnino za dvorne izdatke, ki jih označujejo za »nedemokratske«. Istočasno opozarjajo, da bi lahko izvršili nameravano preosnovo vlade ter izvedli volitve ustavodajne skupščine tudi brez kraljevega sodelovanja, ker je dežela trenutno dejansko brez veljavne ustave.

*

Naši bralci se dobro spominjajo, kako je nekaj mesecev, preden so se sovjetske čete približale srbskim mejam, vesoljno ofarstvo kar naenkrat začelo govoriti o kralju Petru II. z nekakim spoštovanjem, da ga je kar naenkrat »priznalo« in da so nekatere tolovajske edinice celo pometale s svojih uniform sovjetske odznake in jih nadomestile s kraljevimi emblemi. Prefrigani komunisti so s tem dosegli, da se je Londona nekajkrat zlomilo kraljevo ime v podle agitacijske namene. Takrat je vse ofarstvo zaukalo od veselja, vzradostila pa se je tudi mnoga naivna dušica, misleč, da so zapeljanci našli pravo pot v pravcu kraljevine Jugoslavije in da so se titovci podredili kralju.

Mi smo tedaj svarili optimiste, naglašajoč, da komunistom ne gre vera in da bodo kralja takoj izigrali kakor hitro ga ne bodo več tako nujno potrebovali. Naša napoved se je uresničila. Politično ojačeni z agitacijo londonskega radija in vojaško podprti s sovjetsko zasedbo Srbije, so komunisti takoj pokazali svojo pravo čud in obnovili direkten in frontalen napad na kralja. Prav nič nas ne preseneča, da jim v tem napadu sekundirata Churchill in Eden, tudi to smo napovedali in svarili pred »zavezniki«, kakršni so Britanci in komunisti.

Toda oboji se motijo, če mislijo, da je podla igra dobljena. Na kakršen koli sporazum s Titom ne bo nikoli pristal noben pošten Srb, Hrvat ali Slovenec in tej grobi igri tudi nihče ne bo nasedel. Tudi naivne dušice danes vedo, da je vsako pogajanje s komunisti nevarno, ker odpira tolovajem vhod do oblasti, in nesmiselno, ker titovci vsak sporazum poteptajo ter z novih pozicij začenjajo nove še hujše napade. Komur to še ni jasno, mu pač ni pomoči.

Zatemnitveni čas

ta teden, ki začne 15. I. 1945 in teče do vštetega 21. I. 1945

je od 17.40 do 7.15

Škandalozni prizori na sofijskem procesu

Dunaj, 13. jan. Izredno škandalozni prizori so se odigrali včeraj pri zaslišanju princa Cirila na takozvanem vojnozločinskem procesu v Sofiji. Občinstvo, ki ga je v sodno dvorano dirigirala komunistična stranka in ki je obstojalo iz agitatorjev in sodrge, je spremljalo vse izpovedbe bivšega princa regenta z divjim kričanjem in ironičnimi vzkliki, kakor je to mogoče posneti iz poročila o potresu, ki ga je razširil radio Sofija. Vsebino izjav princa pa je iz tega poročila težko posneti. Komunistična in sofijska propaganda, v katere službi je sofijski radio, polaga princu Cirilu v usta izjavo, da o večini sklepov vlade sploh ni nič vedel in da je bil kralj Boris zastrupljen.

Zahteva po Podkarpatski Ukrajini

Dunaj, 13. jan. Radio Kiev je objavil, da so zahtevali včeraj na prvem zborovanju ljudskega komiteja »Podkarpatske Ukrajine« zopetno združitev dežele s sovjetsko Ukrajino. Na zborovanju so izvolili odbor za uresničenje tega načrta. Odbor naj se prične pogajati z Moskvo. Kakor znano, se je Sovjetska zveza obvezala da bo spoštovala prejšnje meje Čehoslovaške. Za priključitev Podkarpatske Ukrajine k Sovjetski zvezi bi bila torej potrebna formalna privolitev češke emigrantske vlade.

Kritika Churchillove politike v Grčiji

„Kje je obljubljena vlada na široki podlagi“

Bern, 13 jan. Oddelki ELASa, ki predstavlja vedno bolj čisto boljševiško organizacijo, uživajo še nadalje simpatije angleškega časopisja. V petek je dnevnik »Tribune« močno napadel Churchillovo politiko v Grčiji. Vojna v Grčiji, tako pravi list, je zavzela ciničen potek kot rezultat Churchillove tako imenovane mirovne misije.

Časopis podaja doslej nepriobčeno brzojavko bivšega kralja Jurija svojim atenskim pristašem, v kateri utemeljuje svoj pristanek na regentstvo z zagotovilom, da je to le začasnega značaja in da ELASa in EAMa ne bo sprejel v novo vlado. List načenja vprašanje, ali je sploh govora o resnem regentstvu. Bržkone gre le za lažno regentstvo in vlado marjonet, ki opira svoje avtoriteto na britansko orožje. Vse, kar bi lahko storil Plastiras, je, da zvede Churchillovo politiko likvidacije ELASovih čet, medtem ko bi istočasno omadeževal dobro republikansko ime v Grčiji ter držal javnost drugih dežel v nejasnosti glede resničnih dogodkov. Tednik »News Statesman and Nation« se sprašuje kje ostaja obljubljena vlada na široki podlagi.

Stockholm, 13. jan. Kakor javlja agencija Reuter dopolnilno, so v že javljenem članku britanskega tednika »Tribune«, v katerem je ostro obsojena Churchillova politika v Grčiji, Churchilla obdolžili, da je igral z imenovanjem regentstva dvolično igro. Tednik trdi, da ima neko neobjavljeno brzojavko, ki jo je poslal kral Jurij Grški svojim pristašem v Atenah in v kateri je izjavil, zakaj je dal svoje privoljenje za regentski svet. Kakor pravi, je prejel od Angležev zagotovila, da bo to regentstvo samo začasno ter da bo ravnal regent samo v sporazumu s kraljem. Nadalje so mu zagotovili da EAM in ELAS ne bosta sprejeta v novo vlado.

Ob premirju v Grčiji

Amsterdam, 13. jan. Agencija Reuter poroča iz Aten, da je grozilo pri sklenitvi premirja, ki je bilo podpisano v četrtek zvečer med generalom Scobiem in ELASom, da se bodo pogajanja prekinila ob vprašanju talcev. Zadržanje ELASovih zastopnikov v tej stvari je bilo nepopustljivo. Sovražnosti bodo na zahtevo ELASovih zastopnikov prenehale šele 15. januarja ob eni uri, tako da bodo imeli čas za izvršitev potrebnih povelj.

Ženeva, 13 jan. Občutek olajšanja spričo sklenitve pogodbe o premirju v Grčiji moti v britanskem tisku jasno spoznanje, da premirje še dolgo ne pomeni miru. V tej zvezi pravi »Times«: »Ali bo postalo premirje končno resničen mir in ali se bo državljanska vojna dejansko končala, vse to je odvisno od odkritosrčnosti in od volje obeh pogajajočih se strank, da dosežeta sporazum do časa, ko bo stopil ves narod k volitvam ki bodo prav vsem krogom v Grčiji.«

Komunistični poraz v Suhi krajini

Ena izmed najnesrečnejših dolenjskih občin so nedvomno Hinje v Suhi krajini. Vsa občina je že dolgo dobo skoro neprekinjeno v območju tolovajske strahovlade in ljudstvo se je »osvoboditeljev« tako zelo naveličalo, da je bilo že zapadlo v popoln obup. V teku tega tolovajskega nasilja so komunisti na povelje svojega vrhovnega vodstva zažgali v Hinjah šolo, prosvetni in gasilni dom, hudo pa je trpela tudi ostala vas. Nekatera večja in manjša sela hinjske občine, kakor Vinjec, Lazina, Gradenec in druge so pozgana in uničena do zadnje hiše in do zadnjega gospodarskega poslopja. V marsikateri hiši, ki je po naključju ostala še nedotaknjena ali pa je bila le deloma poškodovana, se stiska v vsaki sobi po nekoliko rodbin. K obilnemu pomanjkanju je prišlo še neprestano tolovajsko ropanje, tako da je ljudstvo zapadlo v skrajno bedo. Po vsakem tolovajskem porazu so bežeče čete nahajale zatočišča v naselju hinjske občine, ki je zelo oddaljena od glavnih prometnih žil in toče preko nje le ena cesta iz Struge v Žužemberk.

Nedavno pa je tudi nad Hinjami zasijala nada rešitve, ko so se domobranci odločili napraviti kratek poset tolovajem. Vinkolaški, kočevski in ribniški domobranski odred so se domenili za koncentrično napad na komunistično posadko v Hinjah, ki se je tam kosala v daljnem zaledju in po nje mnenju v popolni varnosti. Namera domobrancev spričo tako oddaljenih izhodišč ni mogla ostati skrita in tolovaji so že pričakali domobrance.

Vas je imela zasedeno »vojska državne varnosti«, kakor se pri tolovajih imenuje komunistična vojaška organizacija, ki vrši nalogo nekake žandarmerije. Veliki zameti, ki so bili skoro neprehodni zlasti na kočevski strani, niso mogli zavreti domobranskega pohoda. Ko so domobranci obkolili vas od treh strani, jih je pozdravil hud ogenj iz vseh hiš. Spoznali so, da brez smelega napada ne bodo kos tolovajem, ki se silno boje jurišev in doslej še nikjer niso vzdržali sunkovitih domobranskih napadov. Po kratki borbi, ki se je prenesla na vse hiše, hleve, pode in kozolce, je bila tolovajska »žandermerija« popolnoma razbita in poražena. Dasi so bili komunisti razmeroma dobro oboroženi, niso mogli obdržati svojih položajev ter so se z bliskovito nagloco umaknili na kočevsko stran proti Staremu logu, Polomu, Sedi in Vrbovcu.

Tolovajski žandarmerijski bataljon je štel okoli 70 mož, od katerih je obležalo v boju 43. Ostanek posadke je zbežal brez orožja v zasnežene gozdove, kjer ga nedvomno čaka žalosten konec. Na bojišču je dohitela usoda tudi komandanta bataljona, njegovega adjutanta in nekaj desetarjev. Domobranci so zaplenili mnogo orožja in ves bataljonski arhiv, ki vsebuje nedvomno zelo zanimive stvari o delu tolovajske žandarmerije v Suhi krajini in sličnji soseščini.

Nov zločin na Gorenjskem

Naša javnost še ni pozabila gnusnega zločina, ki se je 29. novembra preteklega leta dogodil na Jesenicah, kjer so komunisti organizirali napad s peklenskim strojem, ki je nato terjal sedem smrtnih žrtev in enajst ranjenih med šolskimi otroki.

Sedaj pa prihaja nova vest, topot iz Kranja, kjer je dne 10. t. m. okrog pol sedme ure v poslopju hotela »Evrope« eksplodiral v prvem nadstropju ravno nad restavracijo peklenski stroj. To se je dogodilo v času, ko je bilo v prostoru v pritličju zbranih največ gostov. Eksplozija je porušila strop, ki se je sesul v kavarno na spodaj sedečo nemško družbo in ranil mnoge domačine, ki so sedeli v bližini. Od eksplozije se je užgal tudi plin, kar je nesrečo še pogoršalo. Mnogi navzoči so dobili nevarne opekline. Po dosedanjih poročilih so bile 3 osebe od eksplozije in ruševin ubite, 12 je bilo težko ranjenih, okrog 20 do 25 pa lažje ranjenih. Težje ranjeni so bili takaj prepeljani v bolnico na Golnik, kjer se sedaj lečijo.

Za storilce, ki so povzročili zločinsko dejanje, zaenkrat še ni nobenega sledu. Nobenega dvoma pa ni, da jih je treba iskati med ofarji. Zločinske metode, ki se jih v zadnjem času poslužujejo brezvestni elementi tudi po našem Gorenjskem, utrjujejo v naših ljudeh spoznanje, da pot, ki je posuta z neštetimi trupli in polita s krvjo, ni pot, po kateri bi mogli hoditi in ljudje, ki naj bi jim bili na takšni poti kažipoti, niso vredni zaupanja, marveč najodločnejše obsodbe in prezira.

Britanski glas o židovski nevarnosti

V založbi znanega milanskega založništva »Mondadori« je izšel prevod zanimive studije angleškega publicista Douglasa Reeda o židovskem vprašanju s posebnim ozirom na Anglijo. Douglas Reed je bil dolga leta berlinski dopisnik londonskega »Timesa« in »New Caronicla«. Kot tak je imel priliko proučevati razvoj narodnega socializma v Nemčiji in njegovo borbo proti pogubnemu vplivu židovskega življa med nemškim narodom. Objavil je vrsto razprav o narodnem socializmu in o potrebi nujnih socialnih reform v Anglji. Prvenstveno pa se je posvetil objavljanju studij o židovski nevarnosti, ki vedno bolj preti tud. Angliji, kamor so se zgrnili židovski emigranti iz vse Evrope. Reed pripisuje dobršen del krivice za sedanji težki položaj Anglije židovskemu vplivu, ki je pognal angleško judstvo v drugo svetovno vojno iz čisto sebičnih bankarskih koristi.

V svoji studiji opozarja Reed uvodoma na nevarne spletke inozemskih židovskih beguncev, ki so se od prve ure svojega bivanja v Angliji posvetili samo hujskanju na vojno proti Nemčiji. »V Angliji žal ne poznajo, ali nočejo poznati nevarnosti, ki jih prinašajo s seboj židovski emigranti. Prav tako ne poznajo, ali nočejo poznati pravih vzrokov protižidovskega gibanja na evropski celini,« pravi Reed: in nadaljuje: »So med nami ljudje, ki prav tako uporno zanikajo obstoj vprašanja židovske emigracije, kakor zanikajo obstoj vprašanja zanemarjenih in človeka nevrednih delavskih naselbin v angleških industrijskih središčih. Ti ljudje bodo šele spregledali, ko jih bodo židje pritisnili ob zid in povzročili nepopravljivo škodo, kakor so jo evropskim narodom.«

Britanski publicist dalje ugotavlja, da tvorijo danes židovski emigranti med angleškim ljudstvom svojo posebno kasto, ki so ji koristi britanskega imperija deveta skrb, pač pa mislijo samo na židovske interese. »Židje so in ostanejo, kjerkoli se naselijo, prvenstveno samo židje. Zato je tudi vse njihovo razburjanje radi rasnih zakonov neumestno in neutemeljeno. Antisemitizem se je v zgodovini človeštva pojavil šele kot odpor na globoko sovraštvo židov proti vsem, ki ne pripadajo vrstam izvoljenega ljudstva. Židovski slovar označuje ž besedo »goj« — pagan — vse, ki ne pripadajo židovski veri. Toliko zavračan protižidovski zakoni v svojem bistvu niso nič drugega, kakor prepis židovskih zakonov o prepovedih porok in zvez med židi in paganskimi goji. Očetje rasnega antagonizma niso narodno-socialistični Nemci, nego židje sami, saj njih vera slomi na načelih rasnega antagonizma. Ta načela izvajajo židje že skoza tisočletja in to tem odločneje in brezobzirneje, čim močnejši položaj zavzemajo v narodu, med katerim so slučajno naseljeni. Tako je razumljivo, da se evropski židje niso stopili z narodi, med katerimi so prebivali sto in stoletja. Ostali so vedno tujci med temi narodi in so gledali na te vedno z viška kot na manj vredna človeška bitja, smatrajoč sebe za člane občestva izvoljenega ljudstva. Židje so imeli v preteklih stoletjih več kakor dovolj prilike stopiti se v eno z narodi, med katerimi so živeli, pa so se dosledno izogibali vsakega ožjega stika z njimi. Malenkostne izjeme, samo potrjujejo pravilo, da hočejo ostati židje večno in izključno samo židje. Poslednji dve stoletji so posamezniki sicer poskušali iti preko rasnih prepovedi svoje vere z mešanimi porokami in prestopi v druge vere, toda take postopke so ostali pravoverni židje obsojali kot grde odpadnike. Pokrščevanje židov je postalo pogostejše šele zadnja desetletja kot zaščitna mera pred širecim se antisemitizmom med evropskimi narodi. To pokrščevanje in prestopanje v druge vere je postalo že prava obrt izvajana z največjim cinizmom.«

Douglas Reed se zavzema v svoji studiji za ustanovitev samostojne židovske države, katere podaniki naj bi postali vsi židje širom sveta. Tako bi ostali narodi vsaj vedeli, s kom imajo posla, židom pa bi bilo onemogočeno neprestano izmenjavanje državljanstva in jezika, s tem pa tudi vmeševanje v notranje in zunanjepolitično življenje nežidovskih narodov.

Glede toliko hvalisane židovske nadarjenosti za določene posle, prihaja Reed do zaključka, da o kaki posebni židovski nadarjenosti sploh ni mogoče govoriti. V poštenih tekmi z enakovrednimi nežidovskimi tekmeci židje prav tako lahko uspevajo, kakor propadejo. Dokazov zato je dovolj med redkimi narodi, med katerimi se židi niso mogli vgnezditi, kakor n. pr. med nami Slovenci. Res pa je, da se znajo židje vrivati v gotove poklice s takšno brezobzirnostjo, kakor le še redko kdo. Iz teh poklicev potem redno in dosledno izrivajo vse nežidovske tekmece. To se je posebno pokazalo v novinarstvu, pri gledališču, v filmu in književnosti, kjer so zavzeli židje med celo vrsto narodov vodilne položaje samo zato, ker se medsebojno podpirajo in protežirajo. »Protekcija« je sploh najbolj pogosto uporabljena beseda v zaupnih židovskih razgovorih. Z njo si odpirajo židje vrata do kariere in premoženja širom sveta. »Protekcija« spremlja kot dobra vila žida od zibelke do groba in skrbi za to, da mu je povsod dobro postlano in omogočeno čim lepše in lagodnejše življenje z malo dela, a tem večjimi zaslužki.

Pred preosnovo poljske begunske vlade

Bern, 13. jan. Poljska begunska vlada v Londonu bo v kratkem preosnovana, kakor je zvedela agencija »Exchange Telegraph« v diplomatskih krogih. V novi londonski poljski vladi bo zopet zastopana kmečka stranka. Krščanskodemokratska stranka se je obrnila na begunskega državnega predsednika s prošnjo, da skliče konferenco štirih v Londonu zastopanih poljskih strank zaradi preosnove vlade. Ta konferenca naj bi bila ob koncu tedna.

Stockholm, 13. jan. Kakor poroča radio New York, je objavila tako imenovana poljska vlada v Lublinu, da je pričela razdeljevati poljsko veleposest na majhna kmečka gospodarstva.

Oster napad na Mannerheima

Stockholm, 3. jan. Kakor javlja »Aften Tidningen« je tako zvana finska svobodna radijska oddajna postaja na sovjetskih tleh ostro napadla finskega državnega predsednika Mannerheima. Očitala mu je, da se zbirajo okrog njega sedaj reakcionarne sile, ki hočejo sabotirati izpolnjevanje pogojev o premirju. Vsi, ki so bili v preteklih letih krivi vojne politike, se sedaj postavljajo v Manerheimovo senco. Tako je tudi razumljivo, zakaj ne postopajo ostreje z ljudmi, ki bi jih lahko smatrali za vojne zločince.

Zaključno se je zavzela radijska oddajna postaja za novo ljudsko demokratično zvezo na Finskem, v kateri so komunisti ter neke druge skupine levo-radikalnih elementov.

Stockholm, 13. jan. Kakor javlja Dagens Nyheter«, iz Bukarešte, je prispel v rumunsko glavno mesto z neko važno nalogo dosedanji predsednik sovjetske nadzorne komisije v Helsinkih, generalni polkovnik Ždanov. Tamkaj bo ostal baje dalj časa. Kakor javlja nadalje isti list, je zapustil Ždanov Helsinke tik pred Božičem. Vodstvo ruske nadzorne komisije na Finskem je predal načelniku svojega štaba generalu Savonenkovu. List smatra, da se Ždanov ne bo več vrnil v Helsinke na svoje prejšnje mesto. S tem smatrajo, da je končana prva faza delovanja nadzorne komisije.

Vse karte v Stalinovih rokah

Bern, 13. jan. »Gazette de Lausanne« pravi, da že sedaj kaže, da nimajo zapadne sile na nameravani konferenci treh nič dobrega pričakovati. Stalin ima resnično v rokah vse karte, s katerimi bo lahko obvladal svoje zapadne zaveznike. Ker so bile zapadne sile postavljene pred dovršeno dejstvo, so morale priznati vse spremembe ki so se dogodile pred tedni v vzhodni Evropi.

V Postojnski jami

Odkar sva se s Francetom Verbičem oni dan pred božičem sama dolgo sprehajala po Postojnski jami, je ostalo v spominu mnogo pravljičnih podob: svetle dvorane, kjer se kakor sredi zimskega gozda leskečejo po stebrih in stropu nešteti kristali; po dvoranah in prehodih premnoge okamenele prikazni, ki spijo tod svoj večni sen; skrivnostni predeli, kamor doslej še ni posvetila elektrika in kamor si pionirji jamskega sveta šele krčijo svoja smela pota. France Verbič, načelnik postojnskih vodnikov, je bil doslej pač že več ko desettisočkrat v Postojnski jami. Vse doslej odkrite skrivne kotičke pozna, tudi v temi se znajde v najbolj zagatnih prehodih. Je kakor gozdar, ki pozna svoj veliki revir do zadnje praproti in jerebice in je najbolj zadovoljen, kadar sam ali z enim samim spremljevalcem razgleduje svoje tiho kraljestvo. Ob njegovem vodstvu sem spoznal enega izmed največjih prirodnih čudežev na svetu in tole moram reči našim ljudem: kadar se vrne mir na zemljo in nam bo spet dano uživati lepote naše prirode, bodo obiski v Postojnski jami eno izmed tistih velikih doživetij, zaradi katerih si bomo priznali, da je življenje na naših tleh vendarle najlepše.

»Immensum ad antrum aditus«

Z velike terase pred vhodom v Postojnsko jamo se razgledaš po pokrajini, ki je ena najlepših na Notranjskem. Gledaš robove primorskega hribovja, bliže na desni je Nanos, široko se razgrinjajo polja, lagodno teče Pivka, ki pa se v bližini jame začne vijugati kakor kača v prepadu. Domišljija se lahko uživi v davne čase, ko se je tod širilo veliko jezero, ki je ob vznožju Gore izjedalo krhki kamen in prodrlo v notranjost. Nešteta tisočletja je vodovje vrtalo v Goro in ustvarilo današnje veličastne dvorane, dokler ni našlo svoje sedanje globoke struge, po kateri se Pivka skrivnostno žene skozi podzemlje proti Planini. Majhna regulacija Pivke nedaleč pred izlivom v jamo, v katero hrumi zdaj skozi dve debri, je pripomogla, da poplave po postojnskem polju niso več tako velike, kakor so bile nekoč. Kar pa je še močvirnatih tal, jih bo pač treba v bodočnosti ozdraviti.

Na terasi pred jamo stoji že nekaj let hotelsko poslopje z latinskim napisom, ki smo ga zgoraj navedli: pristop k brezkončni jami. Slog ni bogvekaj posrečen, niti ne primeren tej pokrajini, vendar je hôtel v mirnem času v polni meri služil svojemu namenu. Stari vhod v jamo, podoben gotskemu portalu, ne služi več, odkar je bil na koncu hotela urejen nov dohod k podzemski železnici, ki pa v vojnem času zaradi pomanjkanja bencina seveda ne obratuje. Vagončki s 150 sedeži pohlevno čakajo mirnih časov, ko bodo spet leto za letom prihajali nešteti občudovalci podzemskih krasot z vseh delov sveta. Povprečen letni obisk je v rednih razmerah 200.000 gostov; največji delež seveda odpade na binkoštne praznike, ko je vsa jama slavnostno razsvetljena, ko se v podzemski plesni dvorani sučejo stotine parov in ko poštni urad v jami odpravi po 70.000 razglednic.

Potovanje v Pekel

Kdor je bil že večkrat v Postojnski jami, bo priznal, da se njena lepota stopnjuje, čimdalje meriš pota po njej, in da naposled zapusti v človeku vtis nenavadne harmonije. Že sam vstop v jamo prevzame človeka, saj se v temi iznenada odpre pred očmi veličasten sivkasti veliki dom, mogočna podzemska katedrala, vredna Dantejevega peresa. Iz globine šumi in odmeva, kakor ječanje orgel, šumenje Pivke, ki tam zdolaj nemirno išče svojo pot v temni podzemski svet.

Ko stopava mimo prvih kapnikov in okamenelih slapov pa ko imava za seboj že prve svetle dvorane, obsijane od velikih žarnic, skritih za prirodnimi zasloni, presoja moj spremljevalec: »Ali pojdeva naprej v Paradiž, ali pa kar naravnost v Pekel?.. Karbidko imava s seboj... pa rajši v Pekel!«

Vse tja do razpotja, kjer se izgubi pot v temo, tja dol k ponovnemu svidenju s Pivko, sem nabral v spomin že toliko vtisov, da je bilo najino počasno prodiranje v Tartarus pravcata avantura, ki je docela prevrnila vse, kar sva videla dotlej, in obogatila vso tisto bajno lepoto, ki sva si jo že ogledala po srečni vrnitvi iz črnega podzemskega sveta.

Medtem ko je France Verbič stresal karbidovko, odbiral zdrave krhlje karbida in ugibal, ali bo pač dovolj luči, da se ne izgubiva v temi, sem ob umetnem bazenčku s posebnim veseljem občudoval človeške ribice, ki žive tam — tujcem na ogled — svoje prečudno, preprosto in vendar tako zagonetno življenje.

— Hudirja, veste, če nama luč poide, se bova tipala dalje po vseh štirih, po vodi in po blatu, čez pragove in prepade...

Škrat v postojnski jami

— Le! — sem hudomušno prikimal, dobro vedoč, da se Francetu Verbiču vselej izide po sreči. Preden pa se mu je posrečilo urediti in prižgati karbidovko, ki mu jo je bil pokvaril sosed ali kdo, sem se lahko zadosti nagledal drobcenih belkastih plazilcev, ki se prečudno smešno premikajo po kadunji in se zadovoljijo vsaka dva meseca z drobcenimi koščki nasekljanih jeter, lahko pa tudi cela leta žive brez hrane. Domišljija se je spet enkrat lahko poigrala z davnino, ko so tod prebivali orjaški jamski medvedi, katerih okostja so našli kar v kopicah. Domišljija vidi te mogočne podzemske prostore kot bivališče že davno izumrlih »zmajev«. Od vsega silnega živalskega sveta, ki je nekdaj obljudoval te kraje in brezna, je ostal le še tale drobceni, slepi, zakrnelj in zagonetni epigonček davnih orjakov.

V črni temi nad Pivko

Ob zelenem svitu karbidke sva se spuščala globlje in globlje po zasilno nadelani stezi. Jamsko okrasje meče ob skromnejši luči vse bolj mogočne sence, kapljanje s stropa je vse bolj glasno, vse bolj opozarja nase, kakor da nenehno šteje sekunde večnosti, poezija je vse bolj fantastična, razpoloženje v tej grozotni samoti je melanholično. Mimo neštetih belih in rdečkastih kapnikov, mimo kotanj in jezerc, kjer si lahko ustvariš približno sliko, skozi kakšne ovire se morajo plaziti prvi pionirji, preden najdejo prehode v nove predele, sva prišla v kratko sotesko, kjer se je iz globine že začul šum Pivke.

Ali od tam gor je tudi potegnil močan prepih (tisti dan je zunaj kakor po navadi vlekla burja) in že nama je karbidka ugasnila. Stala sva ob grobni temi, poslušala in ugibala. Zaenkrat je bil vtis nenadne temine v podzemskem svetu premočan, da bi bila mislila na to, kako bova na prepihu prižgala karbidko. Zdelo se je, kakor da ne šumi Pivka, marveč kakor da spet nekje v globini ječijo orgle in ostri prepih se je zdel kakor strupen dih podzemske pošasti, ki ne dovoli pristopa v skrivnostni, temni podzemski svet. Nekaj sežnjev daleč sva se srečno pretirala iz soteske na širšo pot, toda tudi nad nove prepade. Tu je prepih pojenjal, prižgala sva karbidko in srečno odkorakala do Pivke.

Svež glen je kazal, da je Pivka nedavno po nalivih napolnila svoje podzemske hrame. Po stropu za čeri zataknjeno vejevje in dračje je pričalo, kako visoko se napolnijo te velike Pivkine kleti, preden se spet odteče skozi črno žrelo v skali. Šele tokrat, ko ni bila več narasla, marveč že spet povsem čista, je bila Pivka v veliki kotanji pred skalo globoka več metrov. Lepa so planinska jezerca, božja očesca, v katerih se zrcali sinje nebo in bel na naših gorskih velikanov. Toda vse krepkeje ostane duši spomin na podzemsko jezero, še prav posebno pa na Pivko, ki si skozi tisočletja nenehno in nezadržno krči pot globoko pod kraškim svetom.

To je bil uvod v najino romanje po Postojnski jami.

tr.

Nekaj spominov iz internacije

Mnogo se je že pisalo o tem. Morda pa kljub temu ne bodo te vrstice odveč.

Dobro leto je minilo, odkar so se začeli interniranci vrnili iz taborov, razen še nekaterih, ki še danes uživajo »dobrote« badoljevske »gostoljubnosti«.

Obudili bomo nekaj spominov na dve taborišči, na Monigu pri Trevisu in Gonars.

Kmalu po prihodu v Monigo se je začel oglašati želodec. Posebno hudo pa je bilo konec oktobra in začetek novembra. Zaloge so pošle, paketov ni bilo. In tedaj se je začela kupčija, začel je delovati duh, ki je zmagal nad materijo. Brezdelje je ubijalo ne le kmetski sloj, ampak tudi inteligenčni. Mnogi izmed teh so študirali kar koli, le da so se duševno zaposlili. A tega ni mogoče vzdržati pri taki hrani dolgo časa. In telo je zahtevalo tudi gibanja, duševne sile pa so zahtevale udejstvovanja, ustvarjanja. In ustvarjalne sile so prišle do polnega razmaha.

Starejši letniki se gotovo še spominjajo vojnih ujetnikov v pretekli svetovni vojni v l. 1914—18. Na ljubljanskem Gradu so taborili Rusi, Italijani, Romuni, Srbi. Tudi njim je bilo najbrže podobno pri duši kot interniranccem v sedanji vojni, četudi najbrže niso tako stradali in bili tako načrtno zapostavljeni. Tudi oni so izdelovali iz materialne in duševne potrebe razne predmete kot n. pr. prstane iz las in konjske žime s pisanimi steklenimi okraski, prstane iz kovinskih delov raznih eksplozivov, največ iz aluminija, »kače«, ki so se gibale kot žive, »ptiče« itd.

Vse to pa ni mogoče primerjati z izdelki slovenskih internirancev. Poudarjamo — slovenskih! Trdimo lahko, in to bo potrdil vsak očividec, da so bili samo Slovenci tako iznajdljivi in duhoviti in so prekosili sami sebe.

Naj navedemo nekaj primerov iznajdljivosti:

V Monigu so italijanski delavci-zidarji gradili še razne dopolnilne taboriščne zgradbe. Pri delu so uporabljali tudi beli marmor za okenske dele, kopalnice, pralnice itd. Večkrat se je zgodilo, da se je kaka plošča marmorja razbila in kosi so ležali na tleh, seveda onkraj žice. Nekdo je zaprosil delavca za košček marmorja, ki mu ga je delavec, ko se je prej previdno ozrl na levo in desno, vrgel preko žice. Kmalu so imeli mnogi košček marmorja in ga obdelovali. Večkrat se je tudi »slučajno« razbila kaka plošča in koščki so leteli preko žice. In kako so interniranci »obdelovali« ta košček kamna. Na dvoriščni strani je bil kamnit hodnik ob zgradbi, kot tudi na zunanji strani. In na tleh je sedelo desetine internirancev ter gladilo marmor na ta način, da ga je ure in dneve drgnilo po granitnem obrobku hodnika in tu in tam namakalo z vodo iz »gavetke«. Ko je bil po mnogih dneh marmor zglajen, se je začelo oblikovanje. Kaj vse ni rodila fantazija ubogih »težkov«. Ako bi se moglo po vojni zbrati čim več teh izdelkov, bi nastal pravi muzej kot očiten dokaz umetniške višine slovenske stvarjalne sile in to od najpreprostejšega kmetskega sinu in delavca do visoko izobraženega intelektualca. Iz surovega kosa belega marmorja so nastali krasni obtežilniki za pisma, nagromni spomeniki s križem in Križanim, srčki, prstani, križci in drugi predmeti raznih modernih in nemodernih oblik, raznih velikosti, mirno rečeno — velike umetniške vrednosti. In napisi na teh predmetih? Predstavljali so višek potrpežljivosti. Z navadno šivanko ali iglo je bil izpraskan kak primeren napis, z žebljem, z žepnim nožem itd. In to delo je trajalo ure in ure, tudi dneve, tedne in mesece! Nič ni zavrlo dela, ko so karabinerji nekega dne pobrali »vse« nože ali jim polomili konice, kakor tudi škarjam. Iz aluminijaste žlice so iznajdljivi in potrpežljivi interniranci naredili prav uporabne in celo zelo ostre nože in žage. Sotrpini vedo, da so n. pr. male žagice za filigranska dela bile izdelane — iz ključa za odpiranje konzerv in celo pile! Iz 10 centezimov si dobil krasen svetel medaljon, srček, križec, srečonosno štiriperesno deteljico, konjsko glavo v podkvi itd. Iz kosti so bili izdelani predmeti, ki so predstavljali ne le veliko materialno vrednost, ampak tudi umetniško. Tako n. pr. krasna bodala, noži za odpiranje pisem, križi, zapestnice, prstani z raznobarvnimi ložki, ki so bili iz ročajev starih, obrabljenih zobnih ščetk. Naravnost neverjetne stvari in to z najprimitivnejšim orodjem. In to so izdelovali tudi ljudje, ki v svojem vsakdanjem življenju morda nikoli niso prijeli za kako orodje! Koliko takih »spominov« je bilo poslanih ali prinešenih domov!

Inteligenti-umetniki tudi niso počivali. Na različnih predmetih in na razne načine so dajali duška svojim čustvom. Iz papirnih deščic so naredili majhne mizice. Človek je pač estet in hoče, četudi samo »čorbo«, jesti kot človek. No, to še ne bi bilo tako zelo važno. A narodna ornamentika na takih »mizicah« in »stolčkih«! To je bilo edinstveno. Žal, da je menda večina, če ne vse, ostalo »tam«. Iz lepenke so bili izdelani koledarji z umetniškimi risbami in slikami. Tak koledar bi lahko imenovali »stoletni«, saj si le premaknil številko ali zavrtel krog in dobil si nov dan, nov datum, nov mesec, novo letnico. Ali okvir iz lepenke, simbolično in umetniško poslikan. Kdo ve, koliko slik so izdelali naši portretisti? Imena umetnikov nam jamčijo za kakovost.

Tudi rezbarji so prišli na svoj račun. Iz surovih deščic zbita vaza, nato izrezljana in pobarvana je predstavljala umetnino. Ste že videli cigaretne ustnike iz [illegible]abskega lesa, ki so bili na sto in sto načinov izrezljani?

In cigaretne doze ki prekosijo vsako tovarniško delo! Iz aluminijeve pločevine je znan humorist v Gonarsu izdelal krasne pokale za zmagovalce pri balinarskih tekmah. In to pločevino je zbral od konzerv. Graverji pa so dali pokalu primeren napis. Iz deščic lesenih paketnih zabojev so izdelali celo »pohištvo« za italijanskega oficirja za nekaj litrov vina in par cigaret!

Kot rečeno, bilo bi neoprostljivo ako bi pozabili na te izdelke, ki so bili izdelani v času največje bede in preizkušenj in ki danes dokumentirajo sposobnost slovenskih internirancev! Zato je treba te umetnine in dokaze naše narodne inteligence zbrati, morda tudi opisati in fotografirati v posebni knjigi. V Novem mestu zbira in hrani na varnem mestu vse izdelke, ki bi jih bilo mogoče dobiti, gosp. učitelj Ljubič Mirko. — V Ljubljani naj bi bilo več zbirateljev, ki bi nato vsa dela, opremljena z imenom izdelovalca in lastnika dali na razpolago posebnemu odboru, ki naj bi skrbel za to, da se ob primernem času pokaže vsej naši in tuji javnosti kot dokument umetniške in ustvarjalne sile sinov našega malega, a vendar velikega naroda.

L. M.

Darujte za Zimsko pomoč!

Rojstva, smrti in poroke v Ljubljani

V središču mesta je bilo lani več smrti kakor rojstev — Ugodno življenjsko bilanco pa izkazuje bežigrajska župnija

V zadnjem članku smo podali pregled lanskih rojstev, smrti in porok v župnijah južnega dela Ljubljane. Danes pojdimo v središče in v severni del mesta. Večina mestnega središča spada pod stolno župnijo in pod župnijo Marijinega Oznanjenja, večji del severne Ljubljane pa pod župnijo sv. Cirila in Metoda.

Stolna župnija

Stolni župnik je lani oklical 21 dvojic, poročil pa jih je 32, in sicer 12 iz domače župnije, 17 dvojic je prišlo k poroki v stolnico iz drugih ljubljanskih župnij, 3 dvojice pa iz župnij izven Ljubljane. Najmlajši ženin je bil star 21 let, najstarejši pa 75 let. Najmlajša nevesta je štela 19 let, najstarejša pa 46. Predlanskim se je v stolnici poročilo 22 dvojic.

Na področju stolne župnije se je lani rodilo 24 otrok, prav toliko kakor predlanskim. Razlika je le v tem, da se je razmerje med dečki in deklicami obrnilo v korist dečkov. Lani se je rodilo 13 dečkov (predlanskim 9) in 11 deklic (15). Večina otrok se je rodila v ženski bolnici ali pa v sanatorijih. Doma se je rodil samo en otrok.

Umrlo je lani v stolni župniji 39 župljanov (predlanskim 32). Doma jih je umrlo 22, v bolnici ali v sanatorijih pa 17. Med umrlimi je bilo 12 moških in 27 žensk. Otroka sta umrla dva v starosti 2 mesecev, dve župljanki pa sta umrli v 81. letu svojega življenja. Podrobna statistika kaže, da je lani umrlo znatno več starejših kakor mlajših ljudi. Med 39 lani umrlimi jih je bilo 16, ki so ob smrti dosegli starost od 70 do 80 let. Večina pokojnih je bolehala za arteriosklerozo in ostarelostjo, pet pa jih je umrlo za tuberkulozo.

Poročilo o duhovnem in verskem življenju v stolnici pravi, da je bilo to življenje lani vse leto živahno. Brezmadežnemu Marijinemu Srcu se je posvetilo 95 družin. Verniki so zvesto opravljali pobožnosti prvih petkov in prvih sobot. Z veliko gorečnostjo so se udeleževali pridig škofa dr. Rožmana v postu in ob drugih praznikih. Posamezni stanovi so imeli pri oltarju Marije Pomagaj svoje posebne pobožnosti.

Revnim družinam in posameznikom skušajo lajšati njihove težave Vincencijeva in Elizabetina konferenca ter Škofijska dobrodelna pisarna. Verniki so radi darovali za dobrodelne namene, za kar se jim stolni župnik iskreno zahvaljuje. Prosi jih, naj ostanejo svojim revnim bratom in sestram še naprej naklonjeni.

Stolnica se je lani v marsičem prenovila. Marijina podoba je dobila po izredni darežljivosti vernikov umetniško izredno lep nov okvir. Ves oltar se je primerno preuredil. Presbiterij velikega oltarja, oltar sv. Dizma in dobršen del evangeljske strani je do svoda prenovljen. Veliki oltar je dobil novo sliko svetega Nikolaja, umetniško delo slikarja Rika Debenjaka. Vsa obnovitvena dela še niso končana, ko pa bodo, bo stolnica sijala v novi lepoti.

Župnija Marijinega Oznanjenja

V frančiškanski župniji se je lani rodilo 133 otrok (predlanskim 140). Medtem ko je predlanskim vladalo med dečki in deklicami ravnotežje, se je lani rodilo več deklic kakor dečkov, in sicer 71 deklic in 62 dečkov. Na domu se je rodilo 14 otrok, v ženski bolnici 21 in v sanatorijih 58.

Življenjska bilanca župnije Marijinega Oznanjenja za lansko leto je negativna. Umrlo je namreč 140 župljanov, torej 7 več, kakor se jih je rodilo. Predlanskim je bilo razmerje smrti in rojstev ugodnejše, ker je umrlo samo 105 župljanov. Doma je umrlo lani 70, v bolnišnici 53, v sanatorijih in drugje pa 17 župljanov. Najstarejši pokojnik je dosegel 93 let, najstarejša pokojnica pa 91 let.

V primeri s predlanskim letom se je lani zelo dvignilo število porok. Pred oltarji frančiškanske cerkve je bilo poročenih 150 (predlanskim 109) dvojic. Iz domače župnije jih je bilo 120, iz drugih župnij pa 18. Domačih dvojic se je poročilo v drugih župnijah 12. Najstarejši ženin je bil star 73 let, najstarejša nevesta pa 54 let. Najmlajši ženin se je poročil v 20 leto svojega življenja, najmlajša nevesta pa v 18. letu.

Župnija sv. Cirila in Metoda

Kronist župnije sv. Cirila in Metoda, ki spada med mlajše ljubljanske župnije, je v svojem poročilu zelo jedrnat. V uvodu ugotavlja, da so številke rojstev, smrti in porok za lansko leto bolj razveseljive, kakor so bile predlanskim, čeprav bi človek pričakoval, da bodo slabše.

V župniji sv. Cirila in Metoda se je lani poročilo 49 (predlanskim 37) dvojic. Pet dvojic je prišlo k poroki iz drugih župnij, tri dvojice iz domače župnije pa so se poročile drugje. Najstarejši ženin je imel 55, najmlajša nevesta pa 19 let.

Zelo se je lani dvignilo število rojstev. Rodilo se je 116 otrok (predlanskim 75). Med novorojenčki je bilo 64 dečkov in 52 deklic. Tudi predlanskim je bilo razmerje dečkov in deklic v korist prvih. Trije otroci so bili nezakonski.

Umrlo je lani 63 župljanov, torej prav toliko kakor predlanskim. Med umrlimi je bilo 37 moških in 26 žensk. Najstarejši je dosegel 85 let, najmlajši pa je umrl že po dveh urah življenja.

Obhajil je bilo lani razdeljenih v cerkvi svetega Cirila in Metoda 112.000.

Družinski praznik pri Bucikovih

Bucikova ata in mama praznujeta danes zlato poroko. Pred 50 leti sta sklenila, da bosta za naprej skupaj uživala vse dobrote življenja in prenašala tudi njegove tegobe.

In teh je bilo več ko preveč. Številna družina, rodilo se je 10 otrok, od katerih živé še štirje, in kupčija so jima delali nemalo skrbi, ki pa sta jih z dobro voljo in pridnimi rokami največkrat uspešno premagala. Malo je ljubljanskih meščanov, ki ne bi poznali slavljencev. Saj je prejšnje čase prihajalo na trg skoraj vsak dan na tisoče ljudi. Bucikova pa sta tam prebila pol svojega življenja in stregla gospodinjam in njihovim pomočnicam z raznimi dobrotami za želodec. S svojo ustrežljivostjo sta mnoge priklenila, da so ostale njih stalne odjemalke. Kupovalci so vedeli, da sta oba dobrega srca in poštenega kova, zato so jima ostali zvesti. Še danes imata vselej, kadar je kaj blaga na izbiro, polne roke dela, ki bi brez njega menda ne mogla živeti.

Zakonca Bucikova sta kmečkega rodu. Oče Anton se je rodil v Gojačah pri Kojskem v goriških Brdih. Še mlad je šel za zaslužkom v tujino, odkar pa je bil poklican k vojakom, ki jih je služil v domačih krajih, menda ni več zapustil slovenske zemlje. Nekaj let je branjaril v Novem mestu, od koder je prišel v Ljubljano in se tu ustanovil. Mama Jožefa Klopčarjeva je doma iz šmihelske fare pri Novem mestu, kjer se je spoznala s svojim življenjskim drugom in mu potem ostala zvesta zakonska družica.

Zlatoporočenca sta večino svojega življenja posvetila trgovini in družini, saj jima za druge stvari niti ni preostajalo časa. Z vsem srcem sta navezana na svoje domače in svoj obrt. Na današnji pomembni praznik jima želimo, da bi se njih vroče želje izpolnile in da bi zdrava še dolgo živela med svojci.

Ada Škerl:

Prevara

Veter je pel orumenelemu odpadajočemu listju poslednjo pesem. Zadnji medlorumeni žarki jesenskega sonca so s težavo prodirali skozi preostalo vejevje oklestenih dreves in risali na peščenorjavih tleh [illegible] sence.

Brizgajoča voda vodometa se je iskrila v tisočerih mavričnih barvah. Zlate ribice so nemirno plavale sem in tja. Se skrivale pod skale.

Po z odpadlim listjem in suhimi vejami ter vejicami posuti gozdni poti sta šla dva. Gospod Rudolf Endivja in njegova služkinja Francka. Poleg njiju je srebrno žuborel potoček, v katerem so si ptički namakali žejne kljunčke.

»Veš, Francka, ženi sem rekel, da odpotujem na Dolenjsko po službenih opravkih, pa me je tako neverno pogledala, kot bi vedela, da sem se zlagal. Zdi se mi, da nekaj sluti... Hm .. Dobro je, da si ti odšla na dopust že preje.

Zamahnil je z roko in po naključju ujel suh list, ki se je zibal po godbi pojočega vetra v valčkovem ritmu.

»Ah, kaj bi! Danes bova končno ves dan čisto sama. Ti sploh ne slutiš, kako sem tega vesel!«

»Kaj res, Rudi?«

Prikimal je, nato jo je pritisnil k sebi in jo poljubil. Zaprla sta oči.

»Klanjam se gospod Endivja!«

Mimo presenečene dvojice je odšla hišna perica Klotilda Brisača.

»Satan!« je planilo iz Rudija. »Ne! Sedaj se pa nalašč ne umaknem.«

Sedla sta pod ponosno drevo domačega kostanja, ki je babavo odpiral bodičaste denarnice in razkazoval svoj rjavi zaklad.

Mir. Nekje globoko v čudovito šepetajočem gozdu je trkala zelena žolna na hrapavo skorjo drevesa.

Dvoje teles je zagorelo v mogočno plamenico, ki je žareče plapolala pred golim Amorjevim kipom.

Doma je pa žena v duhu s skrbjo in ljubeznijo spremljala črno gosenico, ki je pošastno puhajoč in vriskajoč lezla proti Dolenjski.

Brez moža...

»Zbogom, gospa! Pa brez zamere!«

Gospodična Klotilda Brisača je zaprla zelena vrata. Globoko se je oddahnila.

»Storila sem svojo dolžnost. Ne bilo bi mi posebno prijetno, če bi morala biti ponovno priča, ko se služkinja celo javno poljubuje z uglednim poročenim moškim,« je modrovala sama s seboj, ko je urnih rok metala mokre rjuhe v stroj, ki je izžemal iz njih vodo, katera je v drobnem curku tekla pod pločevinastem odtočnem žlebu do kanala, ki jo je požiral v nenasitnih klokotajočih požiralnikih.

Gospa Helena Endivja je brez moči obsedela na stolu. Oči ji je zastirala prozorna zavesa grenkih solz, ki so v dveh studenčkih tekle po njenih pobledelih licih. Prsi so ji bile polne ostudne žaltave bolečine.

»On... Francka...« je zamrmrala suhih ustnic.

Solznih oči se je ozrla na podobo Križanega:

»Kristus! Le tebi so znane moje bolečine srca. Kajne, da to ni res? Ne more biti res!

Ali pa podeli mojim, doslej slepim očem vid, da bom sama videla moževo nezvestobo, če je resnično zmožen tolike podlosti!«

Ihtenje ji je zaprlo besedo. Silna srčna bolest ji je hotela razgnati prsa.

Nekdo si je na kovinastem predpražniku snažil čevlje in polglasno žvižgaje odklepal vrata.

»Rudi!« jo je prešinilo. »Ga naj sprejmem kot tujca? Mu naj oponesem služkinjo?... Ne. Zdaj še ne, saj govoricam vendar ne morem kar tako verjeti, ne da bi se sama preje ne prepričala.«

Hitro si je obrisala oči in si počesala nekoliko zmršene lase.

»Dober dan, dragica! Kar sama?« ji je segel v roko.

»Marko je v šoli. Mora priti vsak čas, če le ne bo zaprt.«

»In Majdica?« je vprašal brez resničnega zanimanja.

Moral je govoriti. Vest mu je namreč s svojimi pravičnimi očitki grenila slehrno sekundo. Ga prosila, naj ženi vse prizna, dokler je še čas. Jo prosi odpuščanja. Mu grozeče ukazovala.

Bil je poln nemira. Poln čudne nejasne bojazni.

»Majdico je vzela s seboj na sprehod tvoja sestra. Je vsaj na zraku.«

Mož je odprl kovčeg, ki ga je imel shranjenega pri služkinji, in vzel iz njega modro obleko. Francki ni bila všeč, pa jo je prinesel ženi.

»Pozdrav iz Dolenjske! Ti je všeč?«

»Zakaj toliko zapravljaš za mene! Raje bi otrokoma kaj prinesel«, se je na videz branila. V srcu ji je pa postalo to zlo.

»Ti prepirljivček! Kaj misliš, da sem nanju pozabil?«

Na mizo je posadil veliko punčko v rožasti oblekci in s črnimi pološčenimi čeveljčki.

»To je za Majdico! Marku sem pa kupil vlak, ki je v tisti sivi škatli. To bosta pogledala!«

Mislil je, da bo z darili prepričal ženo o svoji dozdevni nedolžnosti. Uspaval vest. Žena mu je verjela. Vest je pa kljuvala dalje. Dalje.

Gospa Helena je brez besed gledala moževe roke, ki so jemale iz kovčega zavitke in jih polagale na mizo. Pravkar je odvijal bel omot.

»Srajčka in hlačke so za mojega kobacončka. Ja, kje pa je?«

»Spančka. Ga naj prinesem?«

»Ni treba. Sam stopim k njemu in mu predstavim novo garderobo,« se je prisiljeno zasmejal.

Stopil je v spalnico k zibelki najmanjšega Petrčka, ki je pravkar široko zazehal, odprl rjave očke in hotel zajokati. Ko je pa zagledal nad seboj smejoči očkov obraz, se je tudi sam nasmehnil in pokazal brezzobe dlesni.

Očka ga je poljubil na mehka lička. Mali se je kislo nakremžil.

Nato se je mož nenadoma okrenil in stisnil ženo, ki je neslišno prišla za njim, k sebi.

»Tako, porednica, pa te imam! In ne izpustim te brez odkupa. No, kaj boš ‚podarila svojemu..., lažniku in hinavcu'«, je zavpila vest.

Stresel se je.

Z vso močjo je objel ženo. Strah ga je bilo. Ustne so se jima strnile v dolgem poljubu.

»Sedaj moram še v pisarno. Pridem kmalu. Na svidenje!«

Šel je k Francki.

Gospa Helena je ostala sama. Sama s svojo tiho srečo.

»Ne. Nič ni res! Neumnica, da sem le mogla samo za hip podvomiti v njegovo zvestobo,« se je kapala, pestovaje Petrčka, ki se je neokretnih prstkov igral s svetlimi gumbi njene domače halje.

Namesto moževih, je pokrila Petrčkova lička z neštetimi poljubi in ga pritiskala vse tesneje na svoje srce.

Iz belih pleničk so jo začudeno gledale rjave očka.

Kronika

• **Zaslužen mornariški častnik. Führer** je odlikoval z viteškim križcem za vojne zasluge z meči admirala Fuchsa, vodjo glavnega urada za gradnjo ladij pri vrhovnem poveljstvu vojne mornarice zaradi zaslug pri gradnji nemških vojnih ladij in zlasti podmornic v petih letih vojne.

• **Uspešna bojna jata.** Nemška bojna jata, ki nosi častni naslov »Legija Condor« in ki se je že uspešno izkazala na vseh bojiščih te vojne, je izvedla te dni svoj 45.000. polet proti sovražniku.

• **Montgomeryjevo poveljstvo samo prehodne narave.** »United Press« javlja iz New Yorka, da je izjavil ameriški general Bradley na neki tiskovni konferenci, da je novo poveljstvo angleškega feldmaršala Montgomeryja »samo prehodne narave«.

• **Nürnberški grad razdejan.** Pri terorističnem napadu angleških bombnikov na Nürnberg dne 2. januarja je postal žrtev strahovalnih bomb tudi stari nürnberški grad iz 11. stoletja. Poleg tega je bil hudo poškodovan Germanski muzej in mnogo patricijskih stavb. Med drugimi hišami je utrpel posebno velike poškodbe tudi tako zvani »Pellerhaus«, ena najlepših zgradb v mestu. Razdejani sta bili tudi darmsko in operno gledališče, prav tako je v razvalinah sloviti nürnberški hotel »Der deutsche Hof«.

Varčujte z vodo!

Iz Ljubljane

u— **Novi grobovi. V častitljivi starosti** 86 let je v Celju umrla nadučiteljeva vdova ga. Ana Žolgarjeva, rojena Staut. K večnemu počitku so jo položili na celjskem pokopališču. — Dotrpela je žena sprevodnika v pokoju ga. Marija Čukova, po rodu Jerinova. Pogreb blage matere bo v ponedeljek ob pol 9. iz kapele sv. Jakoba na Žalah na pokopališče k Sv. Križu. — Za vedno je zapustila svojce gdč Mira Zemanova. Na zadnji poti jo bodo spremili v ponedeljek ob 16 iz kapele sv. Janeza na Žalah na pokopališče k Sv. Križu. — Pokojnim naj bo ohranjen blag spomin, njihovim svojcem pa izrekamo naše iskreno sožalje!

u— **Draginjski prekrški v decembru.** Protidraginjski odsek uprave policije v Ljubljani je v decembru kaznoval 80 oseb zaradi draginjskih prekrškov. Zaradi neoznačbe cen in prodaje raznega blaga po neodobrenih in pretiranih cenah je bilo kaznovanih 37 oseb z denarnimi globami od 100 do 5.000 lir. Večina kaznovanih so po poklicu trgovci in gostilničarji. Dva sta bila prijavljena okrajnemu glavarstvu v Ljubljani, eden državnemu tožilstvu. Nekemu gostilničarju je protidraginjski odsek obenem zaplenil 3.8 litrov žganja. Vse kazni v celoti so vrgle 57.900 lir. Zaradi posesti, nakupa, uvoza in prodaje racioniranega blaga je bilo kaznovanih 19 oseb. Tudi med temi imajo večino trgovci in gostilničarji, nekaj pa je tudi gospodinj, pekovskih mojstrov in drugih obrtnikov. Izrečene so bile globe od 200 do 2.000 lir. Sedem oseb, pri katerih je protidraginjski odsek zaplenil od 15 do 500 kg soli, je bilo prijavljenih državnemu tožilstvu. Razen soli je protidraginjski odsek zaplenil tem prekrškarjem še 81 kg bele pšenične moke, 256 kg ovsa, 24 komadov pralnega mila, 350 žemelj in 127 jajc. Zaradi tihotapstva z mesom in zaradi nakupa in prodaje mesa na črni borzi je bilo kaznovanih 17 oseb. Med njimi so osebe najrazličnejšega poklica. Globe so znašale od 1.000 do 3.000 lir. Državnemu tožilstvu sta bili prijavljeni dve osebi, državnemu komisarju za pobijanje črne borze 4. Protidraginjski odsek je pri teh zaplenil eno kravo, 88 kg in pol svinjine, 319.90 kg govedine, eno tele, 41.60 kg teletine in dve koži. Zaradi pretiranega zaračunavanja zaslužka je bilo kaznovanih 5 oseb. Štiri so bile prijavljene državnemu tožilstvu, ena pa kaznovana z globo 2.000 lir. Zaradi neopravčenega zvišanja stanarine sta bila kaznovana dva posestnika. Oba sta bila prijavljena državnemu tožilstvu. V celoti so znašale decembrske globe 73.200 lir.

u— **Nakupovalnica Socialne pomoči v Gradišču 4 (nasproti dramskega gledališča, tel. št. 30-39) kupuje obleke, obutev, perilo, posteljnino itd. po dnevnih cenah.**

u— **Na I. moški meščanski šoli v Ljubljani (Prule)** se prične zopet reden pouk v torek dne 16. januarja in se bo vršil v prostorih prosvetnega doma v Karunovi ulici v Trnovem. Učenci II. in IV. razreda bodo imeli pouk dopoldne od 8. ure naprej, učenci I. in III. razreda pa popoldne od 13. ure dalje. Podrobnejše podatke dobe učenci v šoli.

u— **Oglejte si razstavo mladega slikarja Božidarja Kramolca,** salon Kos, prehod nebotičnika.

u— **Za Socialno pomoč so darovali:** ga. Kaučič Fani v Celovške c. 80 500 lir namesto venca na grob pok. ge. Šiško Amalije; tvrdka I. Knez z Gosposvetske c. 1 300 lir namesto cvetja na grob pok. posestnika in trgovca g. Juvana. Darovalcem iskrena zahvala!

u— **Zahvala Slovenskega Rdečega križa.** Tvrdka J. Knez, Gosposvetska c. 1, je darovala Slovenskemu Rdečemu križu namesto venca na grob pok. g. Juvana, pos. in trgovca, 300 lir. Prisrčna hvala!

u— **Namesto novoletnih voščil** je naklonil za stare in onemogle v mestnem zavetišču v Japljevi ulici 1000 lir pleskarski mojster g. Jakob Hlebš. Mestno županstvo izreka dobrotniku najtoplejšo zahvalo zlasti tudi za dobri zgled, naj bi prebivalstvo spet oživelo lepo staro navado odkupnin za razne čestitke v prid mestnim revežem. Z odkupninami ob velikih praznikih, Veliki noči, božiču in Novem letu ter ob raznih godovih in drugih družinskih praznikih je v prejšnjem stoletju Ljubljana zbrala prav velike vsote za dobrodelne namene. Zato pa opozarjamo našo dobrosrčno javnost, naj se z darili revežem odkupi čestitk, saj bodo prijatelji in znanci iz zahval v listih spoznali, da so njih znanci na najlepši način proslavili razne praznike in godove z dobrimi deli.

u— **Pregleite omare in skrinje. Gotovo boste našli stare oblačilne predmete, na katere ste morda že pozabili. Prodajte jih nakupovalnici Socialne pomoči.**

u— **Podpornemu društvu za gluhonemo mladino** v Ljubljani je poklonila gdč. Benda Marija znesek 200 lir, za kar se ji društvo najtopleje zahvaljuje.

u— **Namesto cvetja** na grob blagopokojne gospe Marije Irkič daruje rodbina Nerat 150 lir za društvo slepih.

u— **Za »Dom slepih«** je darovala gospodična Herma Pelan 100 lir namesto venca na grob pok. gospodične Leopoldine Rott. Za plemeniti dar se iskreno zahvaljujemo.

u— **V počastitev spomina** blagopokojne gospe Šiška daruje Tinca Kregar 150 lir za Dom slepih.

u— **Namesto cvetja** na grob ge. Amalije Šiška daruje družina Strasserjeva 200 lir za društvo slepih.

u— **V spomin pokojne gospe Mici Hrašovčeve,** soproge višjega svetnika državnih železnic v pokoju, so zbrali stanovalci hiše, v kateri je pokojna prebivala, 1235 lir.

u— **Namesto cvetja na prerani grob** gospe Hance Frelihove daruje gospa Marija Bučar 200 lir za sirote. — Posnemajte!

u— **Maša zadušnica za pokojno gospo Mici Hrašovec,** soprogo višjega svetnika državnih železnic, se bo darovala v frančiškanski cerkvi v ponedeljek 15. t. m. ob 8. uri.

u— **Gospodinje opozarjamo na Gospodinjski koledar,** ki ga je založnica letos mogla izdati le v omejenem številu. Dobi se v trgovini Knjigarne Tisk. zadruge, Šelenburgova ulica 3.

u— **Pisalne stroje** in radio aparate ter rezervne dele kupuje po najvišji dnevni ceni tvrdka EVEREST, Prešernova ulica 44.

u— **Redni šolski pouk** nadomeščajo in izpopolnjujejo tukajšnje instrukcije vseh predmetov in tujih jezikov. Zakurjene učilnice! Vpisovanje dnevno: **Specialne instrukcije, Kongresni trg 2/II.**

u— **Opozorite na nakupovalnico Socialne pomoči tudi druge.**

u— **Učite se strojepisja!** Novi tečaji pričenjajo 15., 16. in 17. januarja. Praktično znanje, koristno vsakomur sedaj in v bodoče. Učne ure dogovorno po želji obiskovalcev. Vpisovanje dnevno. Informacije, prospekti: **Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska cesta 15.**

Varčujte z elektriko!

u— **Stare kravate napravim kot nove.** Popravila sprejemam dnevno do 10. ure na Tržaški cesti 17 a/II. P. Amon.

u— **Boljša najtvna peresa** stalno kupuje tvrdka EVEREST, Prešernova ulica 44.

u— **Srednješolce-ke, ki se želijo izvežbati v strojepisju** opozarjamo na nove tečaje, ki pričenjajo 15., 16. in 17. januarja. Praktično znanje, vsakomur koristno. Učne ure dogovorno po želji. Vpisovanje dnevno. Informacije, prospekti: **Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska 15.**

Z Gorenjskega

V Šmartnem pri Kranju je umrl v 81. letu svoje dobe posestnik Janez Tiringer. Pokopali ga bodo na šmartnskem pokopališču v nedeljo 14. januarja.

S sanmi se je prekucnil ter se poškodoval kmečki delavec Peter Rutkovski z Jesenic. Mož je vozil na saneh drva in med vožnjo se mu je pripetila nezgoda.

Na Jesenicah se je ponesrečila pri izstopanju iz vlaka šivilja Marija Žurmanova. Padla je tako nerodno, da je dobila več poškodb. Oddali so jo v bolnišnico.

S Koroškega

Nad sto mladostnikov, med njimi večje število vojnih prostovoljcev, ki so že bili deležni vojaške predizobrazbe v posebnem taborišču, je pred dnevi priseglo zvestobo Führerju v Celovcu. Pred prisego je imel na mladce nagovor voditelj Puckelsheim, ki je zaprisegel mlade borce na nemško zastavo.

Na višji šoli za mladino v Celovcu bodo obnovili pouk po dosedanjem učnem načrtu v torek 16. januarja.

V Brežah na Koroškem je nedavno obhajal 90letnico rojstva ondotni rojak Jožef Kobasar. Ob tej priliki je prejel nagrado, v imenu stranke pa so mu njegovi predstavniki izrekli čestitke.

Dejovni urad v Celovcu je nekatere svoje oddelke premestil ter preuredil dneve svojega poslovanja na ta način, da so strankam na razpolago odseki za posvetovanje mladine ob torkih, četrtkih in sobotah od 8. do 12. ure dopoldne in ob torkih in četrtkih od 16. do 18. ure popoldne. Posvetovalnica za dekleta je odprta ob ponedeljkih, sredah in petkih dopoldne od 8. do 12. ure ter ob ponedeljkih in petkih popoldne od 16. do 18.

O zgodovini Koroške in njenih prebivalcev je govoril v Kapeli ob Dravi okrožni vodja dr. Pototschnig. Predavanje so spremljale slike, vmes pa je mladina prepevala pesmi.

Nadporočnik Valter Ogris iz Celovca je padel na severnem bojišču.

Na vzhodnem bojišču je padel dne 11. decembra 1944 poročnik Herman Lapuš. Zapustil je ženo, sina, mater, babico in druge sorodnike v Celovcu. — Na dan 1. decembra 1944 je padel na daljnem severu nadčetnik Rudolf Egger. Za njim žalujejo starši, bratje in sestre. — Na vzhodnem bojišču je padel desetnik Franc Moher iz Celovca. Zapustil je očeta in mater, sestro, zaročenko in kopico drugih sorodnikov. — Nadalje sta padla koroška rojaka orožniški stražmojster Anton Glančnik, ki zapušča ženo Pavlo ter član orožniškega poveljstva Karel Vavpetič, ki je zapustil za seboj žalujočo mater v Kamniku.

Preklic izkaznic za motorizirana vozila. Šef civilne uprave za zasedeno ozemlje na Koroškem in Gorenjskem je izdal v Celovcu dne 10. januarja okrožnico, ki pravi, da se razveljavljajo vse izkazilne listine za motorizirana vozila na področju Koroške in Kranjske. Po 10. januarju smejo obratovati samo tista vozila, katerih lastniki bodo lahko predložili obnovljena izkazila, izdana jim od pristojnih oblasti po 12. januarju 1945.

V slamoreznico je zašel z desno roko posestnik Valentin Karner iz Kota pliberškem okraju. Nož mu je desnico popolnoma odrezal ter so ga odpeljali v bolnišnico v Guštanj.

S Štajerskega

V Mariboru je v četrtek, 11. januarja koncertiral mojstrski čelist prof. Slavko Popov. Na klavirju ga je spremljal kapelnik državnega gledališča Karel Pichler.

Profesor medicine na graški univerzi dr. Hans von Seemen, specialist za kirurgijo, je bil pozvan v službovanje na vseučiliško kliniko v Greifswaldu.

V Svetinjah pri Ormožu so dne 2. januarja pokopali voditelja oddelka ondotnih brambovcev Hansa Hallo. Krajevni vodja se je pri odprtem grobu poslovil od Halle v imenu domačinov, okrožni vodja Bauer in okrožni štabni vodja Fischer pa sta se pokojniku zahvalila za delo, ki ga je opravil pri obnavljanju spodnještajerske dežele.

V Mariboru je umrla 8. t. m. soproga finančnega uradnika Apolonija Sovicn v 73. letu svoje dobe. Pokopali so jo na pobreškem pokopališču.

V Gradcu so umrli: usmiljenka Virginija Srpanova v 58. letu svoje dobe, krznar Ivan Berce, star 78 let, upokojeni polkovnik Anton Majorkovič, 65letni čevljarski mojster Rudolf Tlapek, 83letna upokojenka Ivana Rumpel in 71letni Gašper Zupančič.

V Vejenju so pred dnevi pokopali zasebnega nameščenca Franca Snoja, ki je umrl v 50. letu starosti.

Nesreča pri smučanju. 12letni učenec ljudske šole Ivan Jank iz Žalca se je ponesrečil pri smučanju ter so ga morali oddati v zdravniško oskrbo.

Iz Trsta

Smrtna kosa. Dne 8. in 9. januarja so med drugim umrli v Trstu: 40letni Marij Sedmak, 78letna Ana Golob vd. Morgan, 77letna Regina Zbisa, 23letni Marij Žic, 63letna Emilija Meže-Telban, 23letni Valerijan Slejko, 61letna Nikolaja Kukar, 24letni Roman Berce, 87letna Marija Rejc vd. Dekleva, 63letni Umberto Vičič, 84letna Marija Pehar vd. Nedok, 51letna Ema Škarič-Perič, 77letni Franc Kutin, 46letna Helena Bach-Drozina, 62letna Frančiška Gala, 96letna Terezija Peršič vd. Pregelj, 85letna Jožefina Lazar vd. Jerina, Sergej Colja, 88letna Marija Dobrila, 84letni Ivan Gartnar, 87letna Lucija Šular vd. Turkovič, 75letna Ivanka Godič in 80letni Ivan Gerdevič.

Himen. Te dni so se poročili v Trstu zasebnik Franc Novšak in gospodinja Hermina Purič, trgovec Emil Česka in gospodinja Bruna Sepin.

Ljudsko gibanje. Dne 6. in 7. januarja je bilo v Trstu 14 rojstev, 33 smrtnih primerov in 6 porok.

Do smrti povožen. Pri Miramaru je povozil avto desetletnega Bruna Reden a iz Prošeka, ki je bil pri priči mrtev. Oblastva skušajo dognati krivdo.

Iz Gorice

V Ajdovščini so pripravili narodni stražarji na praznik Sv. Treh kraljev akademijo, ki je bila posvečena slovenski besedi in pesmi. Obširna dvorana je bila nabito polna. Uspeh prireditve je bil zelo lep.

Šolski pouk se je pričel v goriških srednjih in ljudskih šolah dne 8. januarja.

V Vipavi so priredili stražarji akademijo z zelo pestrim sporedom. Kurat g. Robljek je v svojem pozdravnem nagovoru poudarjal cilje slovenskih narodnih stražarjev. Pesem je sledila pesmi. Sodelovaj je stražarski orkester. Zelo so ugajale recitacije in deklamacije narednika Pfajfarja. Vipavci si zelo želimo slovenskih knjig in časopisov. — Vipavska dolina, ki je morala v »osvobojeni republiki« mnogo prestrpeti, je po pregonu komunistov lahko praznovala lepe in mirne božične praznike.

V Standrežu pri Gorici je padel pod morilnimi streli mladi Dušan Žigon. Ljudstvo je nad zločinom OF zelo razburjeno.

Evropska trgovina. Drzni vlomilski zlikovci so vdrli v Ilijaševo trgovino na Mutijevem Korzu 6 v Gorici ter odpeljali 98 kg slankorja, 4 litrov olja, 30 kg riža in 6 škatelj rib. 57letni Avguštini Fornazarič pa so ukradli dve dobro pitani goski. Oškodovana je za nad 3.000 lir. Goriška policija je zlikovcem že na sledu.

Obvestila »Prevoda«

Opozorilo mesarjem

Opozarjamo vse mesarje, da odslej oddajajo nalepljene odrezke vsak v papirnati vrečici, na kateri mora biti napisano koliko odrezkov vsebuje. Vrečica mora biti opremljena tudi z žigom mesarja. Odrezke je treba oddati z dvema seznamoma na Prevod., Gosposka ulica 12-I, soba št. 10.

Ponovno poudarjamo, da se naj mesarji strogo držijo teh navodil, ker brez papirnih vrečic ne bomo prevzemali odrezkov.

Gospodarstvo

= **Poslovanje nemških državnih železnic v lanskem letu.** Čeprav še niso sestavljeni končni podatki o poslovanju nemških državnih železnic v preteklem letu, poročajo iz Berlina, da so dohodki železnic od blagovnega prometa lani dosegli višino kakor v prejšnjem letu, to je 5.7 milijarde mark.

= **Nemški obračunski bankovci za vojsko.** Kakor poročajo nemški listi, so 1. januarja t. l. stopili v veljavo novi predpisi za izplačilo prejemkov pripadnikom vojske izven Nemčije. Ti predpisi veljajo enotno za vse dežele. Pripadniki nemške vojske dobe svoje prejemke izplačane v tako zvanih obračunskih bankovcih, ki so bili izdani za zneske po 1, 5, 10 in 50 mark. Ti bankovci dajejo pripadnikom vojske in njim enakim osebam pravico nakupa plačilnih sredstev dotične dežele, ali pa ob vrnitvi v domovino pravico do zamenjave v nemške bankovce. Z uvedbo novih predpisov so dosedanje zasedbene marke, tako zvani »Reichskreditkassenscheine«, izgubili svoj pomen kot denar vojakov v zasedenih deželah. Kakor poroča list »Bankwirtschaft«, se novi obračunski bankovci ne morejo uporabljati kot denar za potovanja v civilnem potniškem prometu. Novi obračunski bankovci tudi ne bodo imeli v nobeni deželi značaja zakonitega plačilnega sredstva. Pripadniki vojske bodo dobili nove bankovce izključno od vojaških blagajn in jih bodo lahko tudi je pri vojaških blagajnah zamenjali za bankovce dotične dežele.

= **Znatno povečanje švedskega državnega dolga.** Po najnovejših podatkih je dosegel švedski državni dolg ob koncu lanskega leta 10.5 milijarde švedskih kron. Ob koncu leta 1939. pa je znašal le 2.6 milijarde kron. V teku vojnih let se je torej švedski državni dolg dvignil za skoro 8 milijard kron.

= **Velik uspeh španskega notranjega posojila.** Španska vlada je razpisala notranje posojilo v višini 2 milijard pezet. Kakor poročajo iz Madrida, je bilo posojilo prevpisano že v prvih štirih urah od pričetka vpisovalnega roka. V tem času je bila vsota posojila že prekoračena za 693 milijonov pezet. Zato je morala Španska državna banka takoj ustaviti vsako nadaljnje vpisovanje posojila in je tudi odklonila vse nadaljnje vpise. Samo v Madridu so vpisali 65% celotne vsote.

KINO MATICA Tel. 22-41
Krasna ljubezenska drama z divnimi naravnimi posnetki
VZNEMIRJENA SRCA
L. Koch, R. Prack, E. v. Klipstein
Predstave ob 14., 16. in 18. uri;

KINO UNION Telefon 22-21
Izvirna ljubezenska romanca
MOJA PRIJATELJICA JOŽICA
H. Krahl, P. Hubschmid, F. Benkhoff
Predstave ob 14., 16. in 18. uri
V ponedeljek bo zaradi večernega koncerta predstava samo ob 15.45 uri

KINO SLOGA Tel. 27-30
Zabavna komedija v filmu
ZA MOJIH DNI
Hanelore Schroth, Harald Holberg
Predstave ob 14., 16. in 18. uri

KINO MOSTE
USODNO NAKLJUČJE
Predstave: v nedeljo ob: 14., 16. in 18. uri; ob delavnikih ob: 16. uri

Zavedajte se, da če v devet in devetdesetih primerih morda ne bo dejanskega napada sovražnih letal, se enkrat lahko zgodi, da bo zares. Zato ne izzivajte usode in držite se danih navodil! Predvsem takoj po danem znaku alarma v zaklonišče!

Beležnica

KOLEDAR

Nedelja, 14. januarja: Hilarij, Neda.
Ponedeljek: 15. januarja: Pavel.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Vznemirjena srca.
Kino Sloga: Za mojih dni.
Kino Union: Moja prijateljica Jožica.
Kino Moste: Usodno naključje.

PRIREDITVE V PONEDELJEK

Kinematografi nespremenjeno.
V. simfonični koncert Radia Ljubljana ob 18. v veliki unionski dvorani.

DEŽURNE LEKARNE

Nedelja: Dr. Piccoli, Dunajska cesta 6; Hočevar, Cejovška cesta 62; Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

Ponedeljek: Dr. Kmet, Ciril Metodova ul. 43; Trnkoczy ded., Mestni trg 4; Ustar, Šelenburgova ulica 7.

Nedeljsko dežurno zdravniško službo ima mestni zdravstveni svetnik dr. Fr. Ciber, Štefanova ulica 7, telefon 36-41.

Zatemnitev od 17,30 do 7,20

Oddajniška skupina Jadransko Primorje

RADIO LJUBLJANA

NEDELJA, 14. JANUARJA

7.00—7.10: Poročila v nemščini. 7.10—8.00: Veseli zvoki za nedeljsko jutro. 8.00—8.30: Orgelska glasba iz osrednjega nemškega sporeda. 8.30—8.50: Poje zbor Hitlerjeve mladine (prenos osrednjega nemškega sporeda). 8.50 do 9.00: Poročila v slovenščini. 9.00—10.00: Prenos osrednjega nemškega sporeda. 10.00 do 10.15: Poročila v nemščini. 10.15—11.00: Trio »Trnovo«. 11.00—11.30: Prenos osrednjega nemškega sporeda. 11.30—12.00: Slovenska ljudska oddaja. 12.00—12.30: Napoved sporeda, nato opoldanski koncert. 12.30—12.40: Poročila v nemščini in slovenščini. 12.40—14.00: Nemški ljudski koncert. 14.00—14.10: Poročila v nemščini. 14.10—15.00: »Pozdravi iz domovine« Radijsko orkester vodi D. M. Šijanec, sodeluje komorni zbor. 15.00—15.45: Ura pesmi. 15.45—16.00: 15 minut za podeželje. Inž. Jože Padar: Na kaj moramo paziti pri obnovi hlevov. 16.00—18.00: Koncert za vojake. Vmes od 17.00—17.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 18.00—19.00: Nesmrtna glasba nemških skladateljev. 19.00—19.30: Mali koncert, sodelujeta sopranistka Branka Strgar in tenorist Janez Lipušček. 19.30—19.45: Poročila v slovenščini. 19.45—20.00: Kaj prinaša prihodnji teden. 20.00—20.15: Poročila v nemščini. 20.15 do 22.00: Prenos osrednjega nemškega sporeda (glasba). 22.00—22.15: Poročila v nemščini in napoved sporeda. 22.15—23.00: Plesni orkester, vodi Marjan Vodopivec. 23.00—24.00: Prenos osrednjega nemškega sporeda: Glasba pred polnočjo.

Iz pisarne narodnih pionirjev

V zvezni pisarni narodnih pionirjev v Kolodvorski ulici 22 naj dvignejo pošto: Bone Marija, sodnija; Polovček Francka Moste; Basin, Rožna dolina, Cesta X-23; Babnik Ana, Korotanska 18; Pepca Plut, Vrhovčeva 1; Rus Jože, Notranje gorice, Arjani Frančiška, Dobrunje; Arjani Ivan, Dobrunje; Starc Alojzij, Bleiweisova 52; Tinca Adamič, Vrhovci 37; Možina Marija, Lavrica; Lovše Ivan, Zgornji Kašelj; Lapajne Angela, Vrhnika 48; Antonija Kope, Rakek; Jakulin Mica, Prijatljeva 5; Horvatec, Cesta dveh cesarjev 28; Udranc Pepca, Ostrog 13; Tomšič Frančiška, Jarnikova 9; Šeme Vera, Studenec; Lojzka Berce, Prešernova; Bernik Jožica, Rožna dolina; Poldi Černigoj, Dunajska cesta; Grčar Anton, Trnovski pristan 14; Kos Renato, Poljanski nasip; Milica Štern, Jurčkova pot 82; Štubelj Marija, Pod hribom 36; Hribar Antonija, Galjevica 200; Žbogar Olga, Rožna dolina; Zupančič Anton; Friderich Alfred štev. 182, Rannhausen; Zupančič Anton, Šmartinska cesta; Zapušek Kristina, Pot na Rakovo jelšo; Vrstovšek Franc, Švabičeva 7; Ema Gratzer, Kadilnikova 5; Škufca Franc, šola na Ledini; Štrumelj Jože, Knezov stradon; Suhadolnik, Vrhnika; Francka Klepec, Sv. Marka ulica 35; Cedilnik Jelica, Ježica; Markelj Justina, Šušteršičeva 15; Polanc Marija, čuvajnica 381; Glavič Stanko, Rakek; Marija Stele, Devica Marija v Polju 146; Burgar Franc, Draga 37; Avsec Katarina, Zalog 45; Komparec Frančiška, Zalog 82; Burkeljca Marija, Zalog 4; Bitenc Ivan, Gosposka ulica 10; Irena Pavčič, Poljanska cesta 68; Josipina Vernik, Skopoljeva ulica 22; Pleško Gusti, Poljanska 27; Klešnik Tončka, Zgornji Kašelj; Zdolšek Julka, Rožna dolina, cesta XVII-5; Marija Spreitzer, Pot na Rakovo jelšo 71; Vrečar Cecilija, Dobrunje 47; Francka Kogovšek, Vrhnika; Ločniškar Marija, Dobrunje; Jaklič Franc, Studenec 23; Rožnik Altina, Dobrunje; Rotar Franc, Dobrunje; Novak Ana, Brezje; Peterca Marija, Dobrunje 4; Špehar Marija, Hradeckega 38.

O temperamentih

(Prosto po Knigeju)

Običajno razlikujemo štiri glavne vrste temperamentov in trdimo, da je človek ali kolerik, flegmatik, sangvinik ali melanholik. Čeprav je redko v enem bitju le ena od naštetih vrst temperamentov brez določenega, vsaj majhnega dodatka enega izmed ostalih in se iz takega brezkončnega mešanja temperamentov porajajo najrazličnejši odtenki in mnogovrstne posebnosti, je vendar v vsakem otroku zemlje ena od štirih glavnih vrst vidno prevladujoča, tako da mu daje na življenjski poti določeno smer. Če hočem prikazati svoj pogled o teh štirih glavnih temperamentih, morem iz izkušenj reči sledeče:

Izključnih kolerikov naj se izogiblje vsak, komur je ljub mir. Njih ogenj gori trajno, zažiga in uničuje, ne da bi dajal toploto.

Izključni sangviniki so neodločni mehkužneži brez moči in trdnosti.

Izključni melanholiki so samim sebi in izključni flegmatiki so ljudem neznosno breme.

Kolerični sangviniki so oni, ki so v svetu najvednejši, ki se jih vsi boje in ki ustvarjajo razdobja. To so oni, ki močno delujejo, vladajo, rušijo in gradijo.

Sangvinik-flegmatik živi pač najsrečnejše, najmirneje in nemoteno, uživa z naslado, ne zlorablja svoje moči, ne žali nikogar, ne ustvarja pa tudi ničesar velikega. Samo ta značaj v svoji najvišji popolnosti se izrodi v neokusno, neumno in grobo naslado.

Kolerik-melanholik povzroča največ nesreče: krvoločnost, maščevanje, pustošenje, ubijanje nedolžnih in samomor niso redke posledice te vrste razpoloženja.

Melanholik-sangvinik se vname večinoma na obeh koncih hkrati in samega sebe izčrpa telesno in duševno.

Kolerika-flegmatika najdeš redko. Zdi se, da je nasprotje v tej sestavi in vendar so taki, pri katerih se porajata ta ekstrema kot plima in oseka. Taki ljudje so nesposobni za opravila, ki zahtevajo razsodnost in ravnodušnost. Z največjo težavo jih spraviš v pokret in ko si jih le dvignil, potem rohnijo ko divje zveri, planejo in pokvarijo vse s svojo neukrotnostjo.

Melanholik-flegmatik je med vsemi najneznosnejši in z njim živeti je za pametnega in dobrega človeka peklenska muka na zemlji.

Z oblastiželjnimi ljudmi je težko občevati, oni ne spadajo v prijateljsko in družabno okolje. Hočejo povsod voditi, vse mora biti po njihovi volji. Kar niso oni ustvarili ali česar ne vodijo, to oni ne samo zaničujejo, temveč celo uničujejo, če le morejo. Tam pa, kjer oni vodijo ali si vsaj domišljajo, da so na vodstvu, delajo z neverjetno voljo in rušijo vse, kar jim je na poti pri dosegi njihovega smotra. Dva oblastiželjna človeka drug poleg drugega ne moreta obstati, ker porušita vse okrog sebe. Iz tega se lahko sklepa, kako moraš postopati, če ti je sojeno, da živiš s takim človekom.

S častihlepnimi ljudmi moraš slično ravnati. Vladoželjni so obenem tudi častihlepni, toda obratno častihlepni niso vedno vladoželjni, temveč se včasih zadovoljujejo tudi s stransko vlogo, če jim ta nudi le malo sijaja.

A. S. P.

Križanka štev. 2

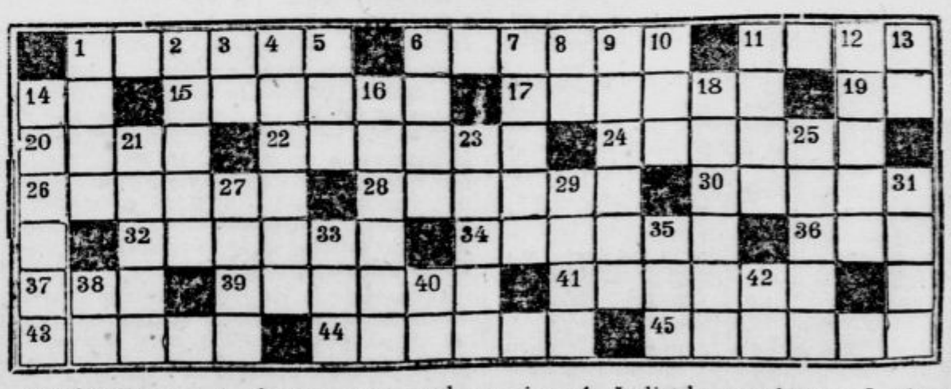

Vodoravno: 1. skupina učnih predmetov na srednjih šolah; 6. dvojna vrsta; 11. dih, vetrček; 14. živalski glas; 15. posmehljivec, zafrkljivec; 17. elementarne nesreče; 19. stara beseda za pivo; 20. mesto v Rumuniji; 22. ljudsko sodišče; 24. kemično barvilo; 26. priča ne sme, sicer je kaznovana; 28. prebivalec neke pokrajine v stari Grčiji; 30. smoter, hotenje; 32. nujen, nagel; 34. zapovedati, ukazati; 36. na, glej; 37. krojaška potrebščina; 39. mesto v Severni Italiji (fon.); 41. vrsta soli; 43. eksotična rastlina; 44. organska kemična spojina; 45. del pesmi.

Navpično: 1. gorovje v zapadni Evropi; 2. gradbeni material; 3. znak za kemično prvino; 4. čevljarske potrebščine; 5. stara oblika veznika; 6. pripadnik evropskega naroda; 7. vas med Radgono in Špiljami ob bivši jugoslovansko-nemški meji; 8. italijanski spolnik; 9. živi v ljubljanski okolici; 10. zgoden; 11. kola loma; 12. gospodinjska potrebščina; 13. znak za kemično prvino; 14. okusen sad divjega grma; 16. živi v Aziji; 17. tiščati, nadlegovati, sitnariti; 21. žensko ime; 23. kraj pri Bok. Kotorski; 25. v mnogih jezikih pomožni glagol; 27. daljše potovanje; izlet v planine; 29. pripadnik izmrlega sarmatskega plemena; 31. del telesa; 33. žensko ime; 35. vrsta gibanja; 38. vas pri Ljubljani; 40. nikalnica; 42. arabski žrebec.

MALI OGLASI

Vsak išče službo plača za vsako besedo L 0.50, najmanjši znesek za te oglase je L 10.— Za ženitve in dopisovanja je plačati za vsako besedo L 2.—, za vse druge oglase L 1.— za besedo, vendar pa plačajo posredovalci L 1.50 za besedo. Najmanjši iznos za te oglase je L 15.— Za vsak oglas je treba plačati drž. in prov. takso L 0.60, za dajanje naslova ali šifre pa L 2.—

Službe išče

GOSPODIČNA s perfektnim znanjem nemščine, vajena vseh pisarniških del, išče zaposlitev. Ponudbe na ogl. oddel. Jutra pod »Februar«. 927-1

GOSPODIČNA išče namestitev v slaščičarni ali cvetličarni. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1097-1

KUHARICA išče službo pri mirni družini. Vajena je samostojnega gospodinjstva, vešča tudi šivanja. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiva«. 1127-1

FRIZERKA mlajša dobra moč, išče službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zmožna«. 1185-1

TRG. POMOČNICA išče kakršne koli zaposlitve za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Revna«. 1182-1

ABSOLVENTKA trgovske akademije z odličnim uspehom, revna, išče namestitve. Naslov pove Majaron, Kersnikova 8. 1201-1

NATAKARICA išče mesto. Gre tudi za blagajničarko. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1258-1

URADNIK oproščen delovne službe, spreten risar, vešč knjigovodstva, korespondence, nemščine itd. išče službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takojšen nastop«. 803-1

BOLJŠA GOSPA ki zna dobro kuhati urno sobe pospravljati in tudi šivati išče službo pri boljši družini. Rada ima tudi otroke. Ponudbe z naslovom na ogl. odd. Jutra pod »Takojšni nastop službe«. 828-1

DEKLE z enoletno šivilj. učno dobo, išče službo kot pomoč k šivilji. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra šivka«. 623-1

BILANCIST perfekten v vseh sistemih — prevzame bilančna dela. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bilance«. 968-1

STAREJŠI GOSPOD z višjo tehnično izobrazbo, vešč modernega knjigovodstva vseh organizatoričnih in pisarniških poslov ter nemščine v govoru in pisavi — išče kakršnokoli začasno ali trajno zaposlitev — Ponudbe na ogl. oddel. Jutra pod »Taylor«. 956-1

Službo dobi

PEKOVSKEGA pomočnika sprejmem takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1278-1a

MLADENIČA 14—15-letnega, s primerno šolsko izobrazbo — sprejmem v trgovino z železnino. Naslov v ogl. odd. Jutra. 963-1a

PLAČ. NATAKARICO starejšo, začasno ali za stalno takoj sprejme prvovrstna gostilna v središču. Naslov v ogl. odd. Jutra. 904-1a

SLUŽKINJO sprejmem. Dobri pogoji. Pojasnila v gostilni Dergane, Dunajska 31. 989-1a

POSTREŽNICO iščem od 7 zjutraj do 3. popo. Zajtrk in kosilo, dobro. 400 lir mesečno. Naslov v ogl. odd. Jutra. 770-1a

KUHARJA samostojnega, ki bi znal voditi taboriščno kuhinjo, iščemo. Ponudbe na ogl. oddelek Jutra pod »Adria«. 622-1a

POSTREŽNICO za vsak dan od 8 do 11 in enkrat na teden za ves dan, iščem. Plača po dogovoru. Zglasiti se od 10. do 11. Naslov v ogl. odd. Jutra. 730-1a

HLAPCA k paru konj, iščemo. Nastop čimprej. Naslov v ogl. odd. Jutra. 778-1a

FANTA močnega za raznašanje blaga sprejme Simandl, Dvořákova 3. 437-1a

VAJENCA ključavničarskega, ki se je že učil, sprejmem. Naslov v ogl. odd. Jutra. 741-1a

BRIV. POMOČNICO vajeno britja in striženja, iščem za takoj. Celotna oskrba in plača. Ponudbe z naslovom na ogl. oddelek Jutra pod »Pridna in poštena«. 708-1a

DEKLICO mlajšo, ki ima veselje do kuhinje in gospodinjstva, sprejme v službo hotel »Bellevue« — Ljubljana. 986-1a

DEKLICO pošteno, zanesljivo — iščem k 4 letni punčki. Hrana in stanovanje v hiši. Naslov v ogl. odd. Jutra. 972-1a

POSTREŽNICO starejšo k 4 letni punčki in pomoč v gospodinjstvu iščem. Naslov v ogl. odd. Jutra. 971-1a

DEKLICO revnih staršev za pomoč v gospodinjstvu na mali kmetiji, iščem. Pisme poslati na ogl. odd. Jutra pod »Grosuplje«. 954-1a

POSTREŽNICO sprejmem za čas od 9. do 14. Naslov v oglas. odd. Jutra. 1117-1a

POSTREŽNICO sprejme takoj mala družina za čas od 7.30 do 10.30. Igriška 2/I, levo. 1070-1a

SLUŽKINJO sprejmem takoj. Ing. Pretner, Gledališka 4/III. 1062-1a

POSTREŽNICO takoj sprejmem. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1063-1a

KUHARICO, starejšo, ki dobro kuha, opravlja vsa hišna dela in jo veseli vrtno delo, sprejme dvočlanska družina. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra gospodinja«. 1073-1a

POSTREŽNICO, pošteno, trikrat tedensko od 10 do 17, sprejmem. Ostalo po dogovoru. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1147-1a

SLUŽKINJO, samostojno, za vsa gospodinjska dela, pridno, pošteno in vljudno, sprejme res dobra hiša dveh odraslih oseb. Pogoji ugodni. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1151-1a

POSTREŽNICO za od 7.30 do 10 sprejmem. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1154-1a

KUHARICO, prvovrstno, ki se razume tudi na gospodinjska dela, takoj sprejmem. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1156-1a

DEKLE, vajeno kuhe in hišnih del, sprejme boljša družina. Oskrba dobra. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1165-1a

FOTOPOMOČNIK ali pomočnica, tudi za par dni v tednu ali določene ure na dan, dobi zaposlenje po dobrih pogojih. — Fototehnika, Dunajska 15. 1192-1a

GOSP. POMOČNICO ali postrežnico, iščem. — Naslov v ogl. odd. Jutra. 1224-1a

DEKLE, ki je nekoliko vajeno dela v cvetličarni, takoj sprejmem. Šimenc Pavel, Sv. Petra 26. 1234-1a

NABIRALKO penteli na nogavicah iščem za takojšen nastop. Debelisk, Kopitarjeva ulica 1. 1252-1a

SNAŽILKO mlajšo, pridno in vestno, za čiščenje kinematografskih prostorov, sprejmemo v stalno službo. Kino Union.

Zaslužek

Za MODERNE JEZIKE iščem učitelja ali učiteljico za nadaljnji študij in konverzacijo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Angleščina«. 1261-3

ŠIVILJO za krpanje starega perila, ev. za dom, iščem za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Čim preje«. 850-3

KNJIGOVODJO samo za zaključek bilance d. z o. z. za malo firmo, sprejmem. Trgovina pohištva »Sava« — Miklošičeva c. 948-3

PREDICO za angora volno iščemo. Ponudbe na ogl. oddel. Jutra pod »Angora volna«. 788-3

INSTRUKTORJA za drugi letnik trgovske akademije, iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Privatist«. 1188-3

GOSPODIČNO ki bi mi spletla 2 pulovra, dobro plačam. Vprašati od 8 do 18. zvečer. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1210-3

INSTRUKTORJA zmožnega za matematiko šestega in sedmega gimn. razr., iščem. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1241-3

ŠPA nudi pouk v francoščini. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1246-3

Obvestilo

Socialna pomoč sprejema še nadalje prostovoljne prispevke v svoji poslovalnici v Gradišču št. 4, nasproti Dramskemu gledališču (tel. št. 30-39).

Prosimo zato vse, ki so pripravljeni darovati Socialni pomoči v blagu zlasti oblačila, da izročijo te predmete v poslovalnici, ali pa sporočijo svoj naslov poslovalnici ali osrednjemu uradu Socialne pomoči, Gosposvetska cesta 2/I, (tel. št. 39-01), da pride naš nameščenec po darovane predmete.

Prav tako sprejema poslovalnica tudi denarne prispevke.

NAROČITE SE NA ROMANE

DOBRE KNJIGE!

Vajenci

VAJENKO proti plači sprejme krznarstvo Rot, Mestni trg. 841-44

DEKLE z dežele, išče mesto vajenke pri šivilji. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vajenka«. 851-44

VAJENCA za ključavničarsko obrt sprejmem. Aleš Franc, ključavničarstvo, Ježica 12. 1014-44

VAJENCA čevljarskega in vajenko za prešivanje gornjih delov, takoj sprejmem. Jaroš, Breg 2. 1136-44

Za VAJENCA bi šel rad v avtomehanično, strojno ključavničarsko, vodo-inštalatersko ali slično delavnico. Naslov javite ogl. odd. Jutra pod »Močan in zdrav«. 1155-44

VAJENKO za damsko krojaštvo takoj sprejme Milka Habian, Igriška 11. 1167-44

Prodam

NASLONJAČ in gugalni stol, v najboljšem stanju, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 814-6

DRVA zamenjam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 729-6

VOLNEN TEKAČ 8.70×1.45 m prodam. — Bolgarska 25. 959-6

SUKNJO tričetrtinsko, za kožuha s podlogo in volneno moško pleteno jopo — prodam. Vprašati hotel Slon, soba 31. 994-6

GLOBOK VOZIČEK avtomodel — predvojni material, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 835-6

JACKSON (šeksne) drsalne čevlje, damske, št. 38 rjave, dobro ohranjene, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 853-6

2 PARA POLČEVLJEV moških, št. 44, 3 oljnate slike in znanstvene knjige, prodam. Vilhar, Trstenjakova 4 (od 14. do 18.) 902-6

SVILO predvojno, za dve odeji ter 2 kg puh-perja prodam ali zamenjam. Vodovodna c. 1/II, levo. 898-6

KOLESA damske in moške, naprodaj pri »Prometu« (Nasproti Križanske cerkve) 857-6

ŠIVALNE STROJE pisalne, pletilne in druge kupuje — prodaja tvrdka »Promet« (Nasproti Križanske cerkve) 855-6

DRSALKE prodaja — kupuje tvrdka »Promet« (Nasprot. Križanske cerkve) 854-6

PISALNI STROJ portabel, nov zamenjam za elektromotor 4—5 HP. Novobor, Tavčarjeva 13. 617-6

KOLESARJI POZOR! Več dinamo svetilk — proda mehanik Ambrož, Dunajska št. 71. 578-6

PISALNI STROJ »Ideal« skoraj nov brez hiben prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 540-6

VIOLINO starejši madžarski izdelek in citre, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 805-6

SREBRNO LISICO lepo boo, veliko prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. Ogled od 2 do 3. 517-6

DAMSKE ŠKORNJE št. 39, z dvojnimi podplati, skoraj nove, elegantne rjave prodam. — Najraje v zameno. Naslov v ogl. odd. Jutra. 504-6

PODGANE, MIŠI zanesljivo uniči zavod za pokončavanje mrčesa in golazni. Zor Adolf, Tavčarjeva 4/III, levo. 696-6

RADIO SLUŠALKE Telefunken in dodatno sedlo za kolo iz usnja, prodam ali zamenjam. Poljanski nasip 14/II. nadstropje desno. 491-6

ŽENSKE POLČEVLJE povsem nove, št. 39 — prodam. Poljanski nasip 14, II. nadstropje desno. 490-6

DRSALKE št. 30, dobro ohranjene prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 550-6

BLAGO za damski plašč, črno — ugodno prodam. Ambrožev trg 3/III. 608-6

VELIK MUF krasen, lisičj. repi, prodam. Popolnoma nov. — Naslov v ogl. odd. Jutra. 674-6

FOTELJ lep, zelo dobro ohranjen, Bidermayer, zamenjam za lepo moško obleko iz dobrega predvojnega blaga za visoko raslega mladeniča. Ogled od 3 do 5. Naslov v ogl. odd. Jutra. 687-6

GLOBOK VOZIČEK krem, v dobrem stanju zamenjam ali prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 782-6

ŠTEDILNIK majhen zamenjam za »gašper« ali prodam. — Friškovec št. 8, pritličje. Škrlec. 781-6

TRENIRKO prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 996-6

2 KOLESI moško in žensko, skoraj novi, proda Kristan Franc, Dunajska 54. — meh. delavnica. 875-6

KRZNEN OVRATNIK in muf bel za otroka, prodam. Rebolj, Streliška 36, pritl. 871-6

CANKAR nemški Brehm, Jurčič vse kompletno in novo ter več drugih knjig — prodam. Rebolj, Streliška 36. 870-6

GRAMOFON »Columbia« dobro ohranjen in 21 plošč, ugodno prodam. — Tabor 6, vis. pritličje. 867-6

SNEŽKE št. 31 zamenjam za št. 27—28. Naslov v ogl. odd. Jutra. 861-6

GUM. škornje za 7—9 let starega dečka, zamenjam za ženske škornje za 5 let starega fantka. Ponudbe na ogl. oddelek Jutra pod »Ohranjene«. 859-6

OMARO s posteljo, mrežo, nočno omarico, mizo in dva stola, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 846-6

HARMONIJ skoro nov, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 845-6

ČEVELJČKE št. 23, 25 in 26 prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 844-6

25 kg ŽIME prodam. Novi trg 1, dvorišče. 827-6

ZIMSKI PLAŠČ predvojni zelen s krznenim ovratnikom in čepko; črno volneno obleko kombinirano z zelenim; originalni japonski servis za čaj in črno kavo; steklen sadni servis, češko steklo in prave vorske kornide krasno darilo prodam ali dam tudi v zameno. Naslov v ogl. odd. Jutra. 822-6

ŽENSKI PLAŠČ zimski in otr. košaro z žimnico, ugodno prodam. Moste, Marenčičeva 3, vrata 3. 821-6

GOJZERJE št. 38 ženske, zimsko suknjo, ženske plašče in obleke, volnen pulover, zamenjam. Naslov v oglas. odd. Jutra. 820-6

MOŠKE GOJZERJE št. 43 ali 44 skoraj nove, zamenjam za ženske gojzerje št. 38 ali 39. Naslov v ogl. odd. Jutra. 819-6

GUMI ŠKORNJE nove, št. 41, zamenjam za gojzerje št. 40—41 ali prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 816-6

OTROŠKI VOZIČEK globok, predvojni, prodam. Vrbančič, Trnovski pristan 4. 811-6

MOŠKI SUKNJIČ kratek, prodam ali zamenjam. Metelkova 5/I, levo. 804-6

SKUNKS polpelerino, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 802-6

RADIO z rdečimi žarnicami eleganten, ugodno prodam ali zamenjam. Ogled iz prijaznosti v nedeljo vedan. Bezenškova ul. 24-I. 895-6

ČEVELJČKE št. 26 zelo dobro ohranjene — visoke rjave, zamenjam za enakovredne št. 28. Naslov v ogl. odd. Jutra. 890-6

ČEVLJE št. 38 visoke, damske, štrapacne, skoraj nove, zamenjam za 2 kub. m bukovih drv — Čevlji na ogled v trgovini »Tiziano«, Frančiškanska ulica pasaža. 1010-6

MOŠKO DARILO zamenjam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 992-6

ŠPORTNE ČEVLJE z dvojnimi podplati št. 35—36 prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 777-6

SANKE trisedežne, zamenjam. — Naslov v ogl. odd. Jutra. 926-6

BUKOVA DRVA zamenjam za krompir. — Naslov v ogl. odd. Jutra. 790-30

ŽENSKO BLAGO zamenjam za proso. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1051-6

ŽAKET čisto nov, delo salona »Elegance«, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1050-6

JEDILNICO iz hrastovega lesa, črno politirana; spalnico iz trdega lesa in kuhinjo prodam. Ogled mogoč od 8 do 14 ure. Langarjeva 4-II. 1047-6

RADIO Blaupunkt 4+1, z jeklenkami, naprodaj. — Ogled pri Everest, Prešernova. 1046-6

MOŠKE ČEVLJE nizke, št. 41 in 44 nerabljene ter moško obleko za srednjo postavo prodam ali zamenjam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1043-6

GOJZERJE št. 36, zamenjam za št. 37 do 39. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1040-6

DALJNOGLED kompas, metrsko mero, ekleno, proda Hinko Privšek, Gradišče 7. 1035-6

POSTELJNE VLOŽKE žičnate, posteljne omarice in železne postelje — proda Hinko Privšek, Gradišče 7. 1034-6

GODBENIKI POZOR! Taktometer prvovrsten in čelo, proda Hinko Privšek, Gradišče 7. 1033-6

KONSERVATOR za vkuhavanje sadja in zelenjave proda Hinko Privšek, Gradišče 7. 1032-6

KRZNENE PLAŠČE rjavi »Berbant«, črna mačka in Astrahan — proda Hinko Privšek, Gradišče 7. 1031-6

BOS PREPROGE v raznih velikostih proda Hinko Privšek, Gradišče 7. 1029-6

RADIO APARATE nove, razne znamke — proda Hinko Privšek — Gradišče 7. 1028-6

MOŠKE ŠKORNJE in težke čevlje, proda Hinko Privšek, Gradišče 7. 1027-6

ŽENSKE ŠKORNJE št. 39, črne, proda Hinko Privšek, Gradišče 7. 1026-6

SERVISE čajne in kavine proda Hinko Privšek, Gradišče 7. 1025-6

VINSKE SERVISE proda Privšek, Gradišče 7. 1024-6

GRAMOFON »His Masters Voice«, v najboljšem stanju, proda Hinko Privšek, Gradišče 7. 1023-6

USNJENA JOPA damska in razne volnene jope, proda Hinko Privšek, Gradišče 7. 1022-6

PREDPRAŽNIK Kokos — velour 5×60×100 cm, popolnoma nov, proda Hinko Privšek — Gradišče 7. 1021-6

HUBERTUS PLAŠČ otroški, za 10 do 12 let, še skoraj nov, prodam ali zamenjam. Poljanski nasip 14/II, desno. 493-6

ZBIRKO ZNAMK 7 vtikalnih albumov znamk b. Jugosl. odnosno Evrope prodam. Poljanski nasip 14, II. nadstropje desno. 491-6

JUTO in nekaj ostankov raznobarvne volne za vezenje prodam. Naslov v oglas. odd. Jutra. 1076-6

MOŠKO OBLEKO za predelavo iz predvojnega blaga in dva para rabljenih štrapacnih čevljev št. 42—43, zamenjam ali prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1077-6

PEČICO in cevi, prodam ali zamenjam. Regent, Križevniška 5/II. 1078-6

RADIO SLUŠALKE in 1 trdi polklobuk — prodam. Naslov v oglas. odd. Jutra. 1079-6

LEPO DARILO: štulijo v obliki knjige, prodam. Brauh Josip — Kneza Koclja 4. 1095-6

ŠPORTNI VOZIČEK avtomodel, tapeciran — nerabljen, prodam. Brejčeva 8, Šiška. 1096-6

1—16 KNJIG Das Zeitalter der Gotik und Renaissance, prodam. Florijanska ul. 3-II. 1099-6

DOMAČE PLATNO belo, primerno za obleko ali plašč ter dve pokrajinski oljnati sliki, na platnu z okvirji, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1124-6

BLAGO za štiri rjuhe, trpežno ter blago za dve ženski obleki, prodam. Rimska c. 9/II, vrata 16. 1125-6

DRSALKE »Eisblume« št. 30, prodam. Pliverič, Prešernova 54-II. 1123-6

ZIMSKI POVRŠNIK dobro ohranjen zamenjam. Šuštar, Obirska 20, Šiška. 1119-6

6 FROTIRK predvojno blago — prodam. Ponudbe na oglas. odd. Jutra pod »Frotirke«. 1116-6

RADIOAPARAT popolnoma nov, prodam. Ogled od 10 do 12. Ilirska 3-I, levo. 1131-6

VIOLINO dobro, z lokom in etuijem in čelo z lokom — prodam. Ogled dnevno od 13.30 do 15. Dernulc, Vrtača 4/II. 1129-6

MOŠKO OBLEKO ponošeno, skoraj nov žaket s telovnikom in usnjate moške rokavice — podložene s kožuhovino, prodam ali zamenjam — Naslov v ogl. odd. Jutra. 1126-6

NAHRBTNIK odličen, nov, predvojno blago, modno krilo, moško blago in zimsko kapo za 10—12 let starega, prodam. Einspielerjeva 15 — podpritličje, Bežigrad. 1139-6

MOŠKE GOJZERJE št. 42, prodam. Ciril Metodova c. 69a-II, levo. 1133-6

OVČJO VOLNO krasno belo za predenje, zamenjam za protivrednost. Ponudbe na ogl. oddelek Jutra pod »Prehrana«. 1132-6

RADIO 5+2 cevni, nemške znamke, predvojno blago, ugodno prodam. Ogled radi toka v ponedeljek. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1017-6

BLAGO za otomano predvojno, zamenjam za kurivo. Ponudbe na oglas. odd. Jutra pod »Otomana«. 1072-6

MOŠKO SUKNJO, novo, temnosivo, prodam. Koziek, Celovška 94/I. 1064-6

2 kg VOLNE, nepredene, prodam. Povšetova 58/II. 1065-6

ŽENSKO KOLO, dobro ohranjeno, prodam za 5000 lir. Bohoričeva ulica 3/I. 1066-6

KOSTUM za majhno, vitko damo, okrašen s krznom, zamenjam za drsalne čevlje št. 36-37, event. z drsalkami ali šeksnami. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1061-6

DAMSKE ČEVLJE št. 36 zamenjam za št. 35 ali prodam galoše z visoko peto za čevlje št. 37, in moške, rjave nizke čevlje št. 42. Naslov v oglas. odd. Jutra. 1060-6

HARMONIKO, manjšo, diatonično (Meinel Herold, 8 basov), ugodno prodam. Naslov v oglas. odd. Jutra. 1053-6

GOSAKA in lepo puro zamenjam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1054-6

KOŽUŠČEK, bel in drap s snežkami, zamenjam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1055-6

PSIHO, orehovo, zamenjam ali prodam. Naslov v oglas. odd. Jutra. 1056-6

PUDER DOZO, lepo, zamenjam za cigaretno krabico (dozo). Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Moško«. 1057-6

PIDŽAMO za 14 letnega zamenjam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1058-6

ŽENSKI PLAŠČ, črn, s perzijanerjem, za vitko postavo, prodam. — Naslov v ogl. odd. Jutra. 1082-6

GOJZERJE in moške črne polčevlje št. 42 in 43, predvojno usnje, zamenjam. Na Jami 6/I, desno. 1091-6

ŽELEZNO PEČ, obloženo s šamotom, novo, prodam. Ogled: Stari dom, Idrijska 13. 1093-6

RAZNE KNJIGE, izbrane (kompletno knjižnico), ohranjene, v platnu in polusnju, prodam. Bežigrad 3/I. 1085-6

MOŠKE ČEVLJE, visoke, štrapacne, dobro ohranjene, št. 43-44, zamenjam za istotake ali gojzerje št. 41-42. Vilharjeva ulica 35/I. 1092-6

ŽENSKE ČEVLJE, več parov, in galoše št. 37, glace rokavice, svilene spalne srajce in rjav velur klobuk prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1083-6

DAMSKE ŠKORNJE št. 38-39 prodam. Wolfova 5. 1084-6

DEŽNI PLAŠČ, nepremočljiv, za manjšo moško postavo, prodam. Brauh Josip, Kneza Koclja 4. 1094-6

OTROŠKE SNEŽKE št. 34 zamenjam za protivrednost. Naslov v oglas. odd. Jutra. 1264-6

ZAVESE za dve okni, 2 m široke (file), krasen vzorec, popolnoma nove, predvojno blago, prodam ali zamenjam. Naslov pustiti v ogl. odd. Jutra pod »Zavese«. 1262-6

MOŠKO SUKNJO, zimsko in čevlje, 2 para otroških čevljev in galoše za do šestletnega zamenjam. Vprašati: Mestni trg 17/II, vrata 6. 1150-6

RADIO Telefunken 340 WL 4+1, cena L 8000 in sesalec za prah Siemens 220 V, prodam. Ogled od 9—12. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1009-6

ZIMSKI PLAŠČ moški, črni, dve dobro ohranjeni lepi prešiti odeji, kovčeg za potovanje, kredenco za jedilnico, svilen lestenec, veliko črno omaro, oljnate slike in drugo, ugodno prodam. Pred Škofijo 19/I, vrata št. 2. 831-6

KOKOŠ jajčarico in črno suknjo, zamenjam za kokošjo hrano ali drugo protivrednost. Valjavčeva 15/I, Kolezija, Trnovo. 1008-6

ŠIVALNI »STROJ dober in novo kuhinjsko kredenco, prodam. Ogled vsak dan od 17. dalje. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1007-6

GALOŠE ŠT. 39 črne, z visoko peto, prodam za 800 L. Dolenjska cesta 102. 1005-6

ŠIVALNI STROJ rabljen, pogrezljiv, še skoraj nov, prodam. Resljeva 30, podpritličje. 1002-6

RADIO nov, 5cevni, najnovejši, moderne oblike, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1001-6

PELERINO celofan, modro, dekliško prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 995-6

DRSALKE šeksne s čevlji, 37½, popolnoma nove, prodam. Dunajska 23, čevljar. 984-6

RADIO-GRAMOFON 5 cevni, prodam. Ogled od 5—8. Naslov v ogl. odd. Jutra. 983-6

KANARČKA samca, belega, dobrega pevca, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 982-6

ZIMSKO SUKNJO lepo, črno, za srednjo postavo, črn damski plašč s kožuhovinastim ovratnikom prodam ali zamenjam. Snežniška ul. 10/I. 981-6

GUMIJASTE ŠKORNJE močne, št. 42, gumijaste snežke, močne, št. 39, za srednje visoko peto, prodam ali zamenjam. Snežniška ul. 10/I. 980-6

VITRINO in ruto za obleko ali za narodno nošo, črno blago za hlače ali suknjo, volnene rokavice, smučke in galoše št. 38, prodam. Bogojevič, Gledališka 12, pritl. levo. 978-6

MADONO z detetom, novo, krasno sliko, 120x55, brez okvirja, za spalnico, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 977-6

ELASTIČNI OVOJ za krčne žile, pravi »Ideal«, dva komada, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 976-6

3 PONVE velike, aluminijaste (Bratpfanne), prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 974-6

ŠKORENJČKE bele, skoraj nove, št. 26, zamenjam za večje št. 33 do 34. Razliko doplačam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Škorenjčki«. 973-6

ANGORA BOLERO roza, ročno delo, primeren za predelavo za otroke, zamenjam za temno modro ali rdečo volno. Naslov v ogl. odd. Jutra. 970-6

BEL KOŽUŠČEK za deklico od 6—7 let, dobro ohranjen, prodam ali zamenjam za hlačno blago. Naslov v ogl. odd. Jutra. 965-6

USNJENO TORBO damsko, športno in dekliški plašček za 5 letno, vse lepo, dobro ohranjeno, prodam ali zamenjam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 957-6

GASPERČEK obložen s šamotom, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 947-6

OTROŠKE SANKE železne, nerabljene, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 945-6

2 KOKOŠI (Hamburger Silberlok) črno-bele, prodam ali zamenjam. Vidmar, Bernekerjeva ul. 10. 941-6

GOJZERJE št. 43, nove (crom-usnje), najboljše izdelave, zamenjam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 937-6

GOJZERJE ŠT. 42 proda Falatov Franjo, uradnik Z. S. Z. Miklošičeva c. 20/I, soba št. 219. 935-6

SIL JOPICO (kožuhovina) in volneno vezeno ogrinjalo, prodam zaradi odpotovanja. Na ogled v trgovini »Umetnost«, Kolodvorska 30. 934-6

KOPALNA KAD litoželezna emailirana, z bakrenim kotlom, z baterijo, dobro ohranjena, naprodaj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kopalna kad«. 929-6

ŠIVALNI STROJ skoraj nov, pogrezljiv, okrogel čolniček, glavo krojaškega stroja Singer, črno moško obleko, predvojno blago in kos blaga za moško obleko, takoj prodam zaradi bolezni. Kamniška 13. 919-6

SANKE okovane, prodam. F. Hribar, Poljanska c. 1/II. 918-6

SNEŽKE s srednjo visoko peto, št. 39, prodam ali zamenjam. Društvena ulica št. 6, Vodmat. 931-6

DOMAČE PLATNO nekaj metrov, prodam. — Ogled do 10. ure dopoldne. Naslov v ogl. odd. Jutra. 917-6

OTROŠKE ŠKORNJE za 4 letnega, zamenjam za moške galoše št. 43. Ogled krojaštvo Leban, Novi trg št. 1. 910-6

GOJZARJE št. 44—45, moške prodam. Ogled v nedeljo ali torek popoldne. Za gradom št. 4. 909-6

MOŠKO OBLEKO črno, salonsko in kratko suknjo, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1012-6

PLAŠČ, železničarski, skoraj nov, zamenjam za Hubertus plašč. Povšetova ulica 82. 1074-6

FROTIRKE, prvovrstno predvojno blago, žensko perilo, svileno ruto, usnjeno torbico, usnjene rokavice, sedežno pločevinasto kopalno banjo in gumijast kolobar za ležanje dam le v zameno. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1075-6

DRVA zamenjam za črno, fino blago za damski plašč, črne semiš moderne čevlje in petrolej. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1143-6

SMUČARSKE HLAČE, damske, prodam ozir. zamenjam za dežni plašč. — Otroško stajico prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1144-6

MOŠKO KOLO, prav dobro, prodam ali zamenjam. Gosposvetska cesta 55/I. 1145-6

PEČ, dobro ohranjeno, prodam. Florjanska 31, pritličje, levo. 1153-6

ZAMENJAM nov plašč in zračnico za kurjo pičo ali protivrednost. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pomagajmo si«. 1157-6

OPREMO za manjšo trgovino ali trafiko prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1161-6

DRSALKE št. 22, nove, »Eisblume«, prodam ali zamenjam najraje za deške smučarske hlače. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1162-6

120 m PLISA, ostanki od 0.40 do 0.90 m, raznih barv in vzorcev prodam. Naslov v oglas. odd. Jutra. 1172-6

PREMOG zamenjam za gojzerje št. 42. Oglasiti se od 12 do 17. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1173-6

LONEC, rabljen, emailiran, za približno 15 litrov zamenjam za protivrednost. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1168-6

3 pare DRSALK št. 26, 03 in 31 prodam. Na ogled od ponedeljka dalje. Salon Orel, Sv. Petra cesta 13. 1169-6

SANI za konjsko vprego, v obliki zapravljivčka, v popolnoma brezhibnem stanju, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1170-6

2 para DRSALK, št. 26, 30 in 31 prodam, še rajši zamenjam za protivrednost. Naslov v oglas. odd. Jutra. 1193-6

GRAMOFON, kovčeg, prodam. Ogled od 8 do 10. Naslov v oglas. odd. Jutra. 1189-6

KORUZO za kokoši, zamenjam za protivrednost. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1140-6

ČEVLJE št. 46 visoke, srednjetežke — prodam. Ulica na Grad št. 1, levo. 1141-6

OTROŠKO POSTELJO dobro ohranjeno s peresnico in žimnico in 4 m predvojnega blaga za moško srajco, prodam. Vprašati samo od 2. popoldne naprej. Tapetnik — Ciril-Metodova 58. 1176-6

ŽENSKE GALOŠE za čevlje št. 37, skoraj nove in več parov čevljev št. 28, 37, 38, prodam. Bohoričeva 24a. 1174-6

PERZIJ. PREPROGO prodam. Rimska 2-I, vrata 12. 1183-6

13.35 kg VOLNE za kavč ali žimnico — ugodno prodam. Mariborska ul. 27, pritličje. Bežigrad pri stadionu. 1134-6

ŽENSKE GOJZARJE št. 37—38, zamenjam za gojzerje ali močne športne čevlje št. 39. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1178-6

ZIMSKI PLAŠČ z velikim krznenim ovratnikom, prodam ali zamenjam. Bolgarska 21. 1179-6

ZABOJE večje več komadov — prodam. Naslov v oglas. odd. Jutra. 1180-6

ŠIVALNI STROJ narodno nošo in fino črno moško suknjo, prodam. Malejeva 18, Kodeljevo. 1181-6

ŽARNICO baterijsko za radio Telefunken K. P. 4, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1212-6

JEDILNICO kompletno, prodam. — Ogled od 13. do 15. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1213-6

ZIMSKO SUKNJO podloženo s kožuhovino, prodam. Krojač Bizjak, Vegova 12. 1208-6

ZIMSKE SUKNJE moške »Palmaston« — v najboljšem stanju proda Hinko Privšek, Gradišče 7. 1030-6

RADIO 5-cevni in kompleten elektrogramofon — prodam. Verdijeva 9, vrata 4. 1231-6

POSODO ZA MAST 20 l, kozico 6 l s pokrovom, email. ter nahrbtnik, zamenjam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1226-6

2 OVRATNI RUTI novi, prodam. — Ogled: Rimska 13, pritl., desno. 1227-6

MESARJI POZOR! Soliter in umetna čreva zopet na zalogi. Jugo Aula, Florijanska ul. 25. 1222-6

GNOJ iz greznice pri Bežigradu oddam proti izpraznitvi in odvozu. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1219-6

MOŠKO OBLEKO za srednjo postavo, novo predvojno blago — prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1142-6

ŽENSKE ČEVLJE št. 38, nizke — skoraj nove — prodam ali z doplačilom zamenjam za visoke čevlje. Medvedova 22-I, levo. 1211-6

2 KUH. OPREMI moderni, kompletni, nepleskani, prodam. Tržaška 17, Sever. 1229-6

ZIMSKI PLAŠČ temnomoder, ženski, za srednjo postavo, prodam. Na ogled od ponedeljka dalje Tržaška c. 17a II, desno. 1230-6

KOZJI GNOJ prvovrstni, zamenjam za košnjo lucerne ali dobre trave, pomešan z deteljo. Ponudbe na oglas. odd. Jutra pod »Znotraj bloka za Bežigradom«. 1225-6

MOŠKO KOLO dobro ohranjeno, prodam ali zamenjam za šivalni stroj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1232-6

OTROŠKE GOJZERJE snežke za 5—7 letnega in snežke št. 38, zamenjam ali prodam. Borštnar — Verovškova 22-II, Šiška. 1240-6

OTROŠKI VOZIČEK globok, z žimnico, predvojni, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1242-6

KLAV. HARMONIKO odlično, na 80 basov — prodam. Naslov v oglas. odd. Jutra. 1243-6

TRICIKEL zelo močan, nosi do 400 kg in mal. tricikel, z malimi kolesi, italijanske znamke, prodam. — Ambrož, mehanik, Dunajska 71. 1248-6

TRICIKEL dobro ohranjen, nosi do 150 kg, prodam. Ogled Litijska 8, mehanična delavnica. 1249-6

MOŠKO KOLO dobro ohranjeno, prodam. Na ogled ob Ljubljanici 71-I. 1250-6

DINAMO SVETILKE kompletne; za tricikle in kolesa, prodam. Ambrož, mehanik, Dunajska 71. 1247-6

SAMSKO SOBO novo, moderno, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1244-6

POLČEVLJE moške, dobro ohranjene, prodam. Na ogled ob Ljubljanici 71-I. 1251-6

GOJZERJE št. 41, prvovrstne, zamenjam za isto take št. 44-45, Zrinjskega ul. 17. 1198-6

GLOBOK VOZIČEK, dobro ohranjen, prodam. Igriška 6, dvorišče, levo. 1199-6

PODGANE in miši nam povzročajo ogromno škodo in prenašajo nalezljive bolezni. Inž. Prezljeva »Mikrotan«-pasta jih zanesljivo pokonča. Za pripravo običajne količine je prinesti 5 dkg (lahko delno pokvarjene) masti. Inž. Prezelj, Wolfova 3. 1214-6

2 breji KOZI, beli, čistokrvni, švicarske pasme, prodam. Sušnik Anton, Nove Jarše 37. 1206-6

SANKE, dvosedežne, drsalke, damske snežke 41, moške snežke 43, zamenjam ali prodam. Jurčičev trg 2/II. 1233-6

DRSALKE Jackson, privite, s specialnimi čevlji št. 43-44, dunajski model, prodam. Cesta na Rožnik 43/I. 1202-6

Močne ŠKORNJE, skoraj nove št. 44, vetrni jopič, pajaca za delo in nove hlače za manjšo postavo ugodno prodam ali zamenjam. Šiška, Černetova 9/II. 1203-6

STARO POHIŠTVO, police s predali za trafiko in drugo prodam. Gregorčičeva 12. 1237-6

Skoraj nove ČEVLJE z montiranimi drsalkami št. 35 ugodno prodam. — Naslov v ogl. odd. Jutra. 1238-6

PRAŠIČA pitate, morda redite majhnega? Glede boljše izrabe hrane in pravilnega krmljenja se posvetujte s strokovnjakom. Inž. Prezelj, Wolfova 3. 1215-6

FIŽOL IN ŽITO preglejte! Če opazite škodljivca fižolarja — črnega žužka, se v Vašo korist nemudoma posvetujte s strokovnjakom - fitopatologom. Inž. Prezelj, Wolfova ulica 3. 1217-6

JARČKE-PLINETKE zamenjam za krmo. Na Dolih 4, blizu šole v Zg. Šiški. 1235-6

ŽENSKE GALOŠE št. 39-40 prodam. Vila Marija, Kamniška 30. 1239-6

DIVJI ZAJEC Vam uničuje sadna drevesca? Velike škode Vas obvaruje Inž. Prezljeva »Lepusin«-maža. Inž. Prezelj, Wolfova 3. 1216-6

PISALNI STROJ znamke »Stoewer« in nekaj letnikov »Ljubljanskega Zvona« 1928—1936, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1260-6

DEŠKI JOPIČ, dobro ohranjen, za 14 do 16 letnega in drsalke za 10 do 14 letnega prodam. — Muzejska 7/4. 1257-6

ZIMSKO SUKNJO, črno, predvojno, prodam. Ogled predpoldne. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1253-6

2 VIOLINI, zelo lepega glasu, poceni prodam. Ogled: Rimska cesta 13, levo. 1254-6

VOLNENI PLIŠ, Ia, za damski plašč, rjav, imitacija krzna, in gotov plašč - za srednjo postavo prodam. Poizve se v trgovini Boc, Tavčarjeva 4. 1255-6

MINERVA-RADIO prodam. Naslov v oglas. odd. Jutra. 1265-6

Kupim

ZGODOVINO novega veka, spisal prof. Bučar, za nižje razr. sred. šol, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 936-7

SV. PISMO kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sv. pismo«. 938-7

LJUBLJ. ZVON tudi posamezne letnike in mesečnike kupim. — Ponudbe na ogl. oddel. Jutra pod »Lj. Zvon«. 952-7

ZNAMKE kompl. zbirko ali posamezne partije, kupim. Ponudbe na ogl. oddel. Jutra pod »Znamke«. 953-7

ZAJČJE KOŽICE činčila-sive in navadne, rjavkaste tudi posamezne komade, takoj kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1018-7

SLOV. KNJIGE dobre, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bibliofil«. 951-7

PUNČKO celuloidno od 45 cm naprej, kupim ali nudim zameno. Bolgarska 25. 960-7

ŠIVALNI STROJ že rabljen, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Šivalni stroj«. 779-7

STEKLENICE po najvišjih cenah stalno kupuje gostilna Lovšin, Gradišče št. 13. 903-7

PLINSKI REŠO kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Plinski rešo«. 991-7

KRZNENE PLAŠČE bele kožuščke, lisičje, dihurjeve, kunje boe, dobro ohranjene in kože domačih živali kupuje Rot, krznarstvo, Mestni trg 3. 401-7

ZOPET KUPUJEMO škatle od »Mama« mleka B. Guštin, Vodnikov trg 2. J 426-7

KNJIGE slov. in nemške, »Ljubljanski Zvon«, »Dom in Svet« kupuje knjigarna Žužek, Pasaž nebotičnik. J 436-7

GOJZERJE št. 37 in smučar. žensko obleko, ev. samo hlače in pulover, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 940-7

SNEŽKE za 4—6 let starega otroka, kupim ali nudim za menjavo. Ponuditi v pekarni Jakob Kavčič, Gradišče 5. 580-7

SLOVENSKO in tuje leposlovje ter ostale izvirne knjige in prevode kupuje Janez Dolžan, knjigarna, Stritarjeva ulica. 407-7

4 LEPE KOŽICE »Nerz« kupim. Ponudbe z navedbo naslova na ogl. oddelek Jutra pod »Nerz«. 495-7

TOVORNE SANI kupimo ali vzamemo na posodo proti dobr. odškodnini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sani«. 838-7

ROČNE SANKE močne, za prevoz blaga takoj kupim. »Kartopapir«, palača Bata, III. nadstr. 785-7

SNEŽKE št. 26, bele, kupim ali zamenjam za rdeče št. 24 ali za protivrednost v blagu. Ponudbe na ogl. oddel. Jutra pod »Snežke«. 713-7

OTROŠKE ČEVLJE močne, št. 25—26 kupim ali zamenjam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 874-7

JABOLKA ali hruške kupim odn. dobro zamenjam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 514-7

ROČNI VOZIČEK na 4 kolesa, kupi »Kartopapir«, palača Bata — III. nadstr. 564-7

TEKAČ kokosov ali iz drugega materiala 5—8 m dolg, kupim. Naslov v oglas. odd. Jutra. 583-7

STEKLENICE raznih vrst kupujemo. Dobro plačamo. Na Vašo željo jih prevzamemo na domu. B. Guštin, Vodnikov trg 2. J-318 N 7

SUPORT za lesno stružnico, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 764-7

ZNAMKE vsakovrstne tudi pokrajinske kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro plačilo«. 1100-7

KURIVO iščem proti zamenjavi s protivrednostjo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Premog«. 1121-7

NAHRBTNIK velik, dobre kvalitete — kupim. Naslov v oglas. odd. Jutra. 1122-7

»KMETOVALCA« letnike 1918—1940, kupim. Ponudbe na oglas. odd. Jutra pod »Vezano ali broširano«. 1128-7

KAVČ brezhiben kupim ali zamenjam proti doplačilu za otomano. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1135-7

LEPO DARILO primerno za gospodično ali gospoda, takoj kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1134-7

OTROŠKI VOZIČEK globok, lep, kupim. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Zdrav otrok«. 1052-7

OTROŠKO KOŠARO kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Košara«. 1049-7

GOJZARICE št. 38, dobro ohranjene, kupim. Poljanska c. 55 (gostilna). 1048-7

2 RJUHI FLANEL (zimski), kupim ali zamenjam. Mlekarna, Jernejeva c. 2. 1044-7

KOPIRNO PREŠO dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Preša«. 1039-7

GOJZERJE ali škornje, ženske, št. 38½—39, kupim ali zamenjam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mastno 39«. 1038-7

RJUHE, KAPNE blazine, brisače in drugo perilo, kupi Hinko Privšek, Gradišče 7. 1020-7

ŽELEZEN ŠTEDILNIK (lahko prav navaden), kupim ali zamenjam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Živila«. 1037-7

TAMBURIN (bobenček), kupi Hinko Privšek, Gradišče 7. 1019-7

LEPO OMARO moderno, kombinirano za obleko in perilo, iz trdega lesa, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Orehova«. 680-7

TELEOBJEKTIV za kineeksakto ali leico kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 765-7

HARMONIKO otroško ali manjšo, diatonično, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Cigareta«. 883-7

SMUČI za štirinajstletnega fantka kupim. Metalia, Gosposvetska c. 16. 876-7

STEKLENICE vreče, pločevinaste sode, tekstilne odpadke in vsakovrstne druge predmete plača najbolje Metalia, Gosposvetska cesta 16. 878-7

TRAČNICE in premikalnice v širini 37 mm za otroško električno železnico, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Električna«. 880-7

BLAGO predvojno, črno, volneno, za ženski zimski plašč, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 834-7

ELEKTROMOTOR 4½ ali 5 KS, nov ali rabljen, v dobrem stanju, kupim ali nudim protivrednost. Ponudbe na Štupnik Franc, mesar, Sv. Jakoba trg 6. 832-7

OGRODJE šivalnega stroja, staro, nerabno, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Spodnji dele«. 826-7

DAMSKO KOLO dobro ohranjeno, nove ali malo rabljene gojzarje, št. 39—40 in rjave smučarske hlače, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 825-7

SNEŽKE št. 36—37, dobro ohranjene, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Snežke 36—37«. 813-7

PREPROGO perzijsko, manjšo, dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takoj«. 810-7

PREPROGO dobro ohranjeno, kupim. Pismene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Plačam«. 809-7

KITARO navadno in havajsko, violino in tamburico, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 806-7

DOMAČO HALJO dobro ohranjeno, najraje rožnato, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zadrega«. 905-7

DARILO lepo, dragoceno, za damo, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točen čas«. 900-7

ČEVELJČKE št. 27—28, visoke, dobro ohranjene, nujno rabim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 889-7

GOJZARJE št. 43 nove ali malo rabljene, kupim ali vzamem za protivrednost. Naslov v ogl. odd. Jutra. 886-7

ŠIVALNI STROJ kupim ali dam protivrednost. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Boljši«. 1006-7

DRSALKE in ČEVLJE št. 36-37 ali šeksne kupim ali dam v zameno lep volnen kostum za malo, vitko postavo. Naslov v oglas. odd. Jutra. 1059-7

KOLO brez gum kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod: »Brez gume«. 1086-7

BRIVSKI APARAT, električni, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Rasolete«. 1087-7

PEČ NA ŽAGANJE kupim. Ponudbe na oglas. odd. Jutra pod »Žaganje«. 1088-7

BLAGO ZA KAVČ ali izgotovljen kavč kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lep kavč«. 1090-7

DAMSKE SNEŽKE št. 38 kupim. — Spitzer, Emonska 11. 1081-7

KUH. POSODO, rabljeno, uro budilko, malo in večjo mizo in tehtnico za kuhinjo kupim. Pridem na naslov. Javiti na ogl. odd. Jutra pod »Diskretno«. 1149-7

FRANCOSKO KNJIGO A. Sorel, L'Europe et la Revolution française kupi knjigarna Žužek, prehod. 1209-7

GOJZARJE št. 41—42 kupim ali dam v zameno. Naslov v ogl. odd. Jutra. 988-7

ŽELEZNO PEČICO (gašperček), kupim. Špunt, hišnik, Resljeva 6. 964-7

PSA Fox Terrier-ja, čiste pasme, ¾—1 l. starega, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 955-7

HARMONIKO klavirsko, na 40 basov, zamenjam ali kupim takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ugodna prilika«. 999-7

GOJZERJE moške in ženske, škornje vseh vrst, moške hlače, samo nove in dve volneni ruti, kupim. Svetosavska št. 6, podpritl., Bežigrad. 961-7

GOJZERJE nove ali malo rabljene, št. 43 in 41, volneno moško perilo, nogavice in pulover, kupim. Oglasiti se v trgovini pohištva »Sava«, Miklošičeva cesta. Od 3. do 4. ure. 950-7

BLAGO toplo, za plenice, lahko tudi rabljene flanelaste rjuhe, kupim, eventuelno zamenjam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 946-7

OTROŠKE SANKE kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 942-7

KNJIGE Modre ptice in Hrama kakor tudi ostale slovenske antikvarne knjige kupuje Akademska založba, Dunajska 2. 1158-7

STROJ za čohanje pletenin, kupim. Gosposka 15, dvorišče. 920-7

ZABOJE kupimo. Ponudbe na Brata Tuma, Moste, Pod Ježami 9. 923-7

NALIVNA PERESA boljša, stalno kupuje tvrdka Everest, Prešernova 44. J-437-7

PISALNE STROJE in radioaparate ter rezervne dele kupuje po najvišji dnevni ceni tvrdka Everest, Prešernova 44. 438-7

SNEŽKE-GALOŠE otroške, št. 36—37 v dobrem stanju, z nizko peto, kupim oz. zamenjam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 930-7

GOJZERJE št. 44 kupim. Plačam v denarju ali s protivrednostjo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gojzerji«. 925-7

PREPROGO pirotsko, sarajevsko ali dragačno, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Preproga«. 932-7

ŽENSKO KOLO močno in dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Žensko kolo«. 912-7

RADIO 6 cevni, boljše znamke, v brezhibnem stanju, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Čist glas«. 911-7

SANKE dobre, dvosedežne ali trisedežne kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lesene«. 1015-7

Večjo PEČ kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra znamka«. 1148-7

PIROT PREPROGO
ali bosansko, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pirote«. 933-7

WELSOVO
Svetovno zgodovino kupim. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Zgodovina«. 1159-7

POHIŠTVO
za spalnico in kuhinjo, kompletno, novo ali dobro ohranjeno, takoj kupim. Perko, Celovška 78. 1163-7

PLINSKI RŠO
na dva plamena kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dva plamena«. 1164-7

KOTEL,
dobre vrste, za štedilnik, kupim. Ličen, Šolska ulica 5, Zg. Šiška. 1171-7

ŠPORTNI VOZIČEK,
lep, otroški, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Železničar«. 1166-7

Manjši ŠTEDILNIK
kupim. Opis prosim na ogl. odd. Jutra pod značko »Manjši«. 1190-7

PISALNI STROJ,
fotomaterijal, dober radio in sličnе predmete kupujemo za naše interesente za takojšnje plačilo. Fototehnika, Dunajska cesta 15. 1191-7

ELEKTRONKO
Ech 4, kupim ali zamenjam za protivrednost. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Radioelektronka«. 1218-7

ROTACIJSKI STROJ
(razmnoževalni), kupim. Ponudbe na ogl. oddel. Jutra pod »Dobro ohranjen stroj«. 1223-7

PIČO
za kokoši, iščem. Kupim ali zamenjam za jajca. Od 12. do 17. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1220-7

GOJZERJE
št. 39½, kupim ali dam protivrednost. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »E. P.«. 1221-7

DARILO
za moškega kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Švicarsko«. 1200-7

SPALNICO,
moderno dobro ohranjeno kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Moderna«. 1197-7

PREPROGO,
perzijsko ali bosansko, ročno delo, ter tekač kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lepo ohranjeno«. 1204-7

GOJZERJE
št. 43, 44, 45, dobro ohranjene, kupim ali dam protivrednost. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Visoki čevlji«. 1205-7

RADIO,
petcevni, nemške znamke, v brezhibnem stanju, nov ali samo malo rabljen, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1236-7

SNEŽKE
št. 36, dobro ohranjene visoke, črne, in knjige »Ana Karenina« ter »Dama s kamelijami«, samo dobro ohranjeni, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1256-7

Najem

LOKAL
ali čevljarsko delavnico na lepi točki, iščem. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Čevljar«. 967-17

OBRATNE PROSTORE
za fotografsko obrt — iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Foto Studio«. 758-17

FOTOGRAF. ATELJE
vzamem v najem ali kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Foto atelje«. 759-17

LOKAL
velike prostore za delavnico ali skladišče, z vodovodom, elektriko in tokom, oddam v najem. Ogleda se od 3. do 4. Naslov v ogl. odd. Jutra. 949-17

SKLADIŠČE
ali trgovski lokal, kjer koli v mestu, iščemo za čimprej. Naslov v ogl. odd. Jutra. 562-17

POSESTVO
manjše, vzamem v najem ali enodružinsko hišico, takoj ali pozneje v Ljubljani ali blizu bloka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Družina«. 899-17

Posest

PARCELO
najraje v okolici Mirja Kolezije Viča Rožne doline, kupim do 300.000 lir. Ponudbe na ogl. oddelek Jutra pod »Navedeni kraji«. 324-20

VILO
eno ali dvodružinsko po okusu za vsako ceno kupim. Ponudbe na ogl. oddelek Jutra pod »Gotovine dovolj«. 320-20

ZEMLJIŠČE
ki bi bilo pripravno v industrijske namene destilacije, iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Največ do 4 milijone lir«. 318-20

PARCELO
3—5000 kv. m pod Trško goro pri Novem mestu, prodam. Prvovrstna zemlja primerno za stavbišče. Informacije pri dr. Grossmannu, Gosposka 3 — Ljubljana. 521-20

HIŠO
v Postojni do 800.000 lir ali v Ljubljani do Lir 1,100.000 vredno, kupim. Podrobne ponudbe po možnosti s sliko in načrtom je poslati na ogl. odd. Jutra pod »S prevzemom hipoteke predhodnost in višja cena«. 522-20

KOMPLEKS
večjega obsega, blizu vode in ceste, najraje v bližini Fužin, kupim v industrijske svrhe. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gerber«. 1102-20

HIŠO
v mestu, novejšo večstanovanjsko, zamenjam za večji kompleks, dovoljen v industrijske svrhe. Ponudbe na ogl. oddel. Jutra pod »Tovarna«. 1110-20

STAVBNO PARCELO
njivo ali travnik, kupim brez posredovalca. Ponudbe poslati z navedbo lege, obsega in cene na ogl. odd. Jutra pod »Zemljišče v bloku«. 891-20

ETAŽO
celonadstropje, ev. tudi dva, z boljšimi stanovanji v mestu ali bližji okolici, kupim do Lir 650.000. Pošljite naslov na ogl. odd. Jutra pod »Nadstropje«. 1104-20

POLŽI iz Dobovškove „Farme"

pitani, samo veliki komadi, so že naprodaj. — Naročila samo nad 100 komadov; 1 komad lir 3.—.

Naročila sprejema iz prijaznosti trgovina **»JAKS«, Ljubljana, Dunajska cesta št 35.**

DOBOVŠEK IVAN, JEŽICA.

ZEMLJIŠČE
5.500 kv. m, blizu tekoče vode, prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Peščen teren«. 1045-20

PARCELO
v severnem delu Ljubljane ali kjer koli, kupim do ca. 150.000 Lir. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Parcela 150.000 lire«. 924-20

STAVBNO PARCELO
pri Sv. Križu, ob tramvaju, prodam za 190.000 lir. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Proti takojšnji gotovini«. 1194-20

PARCELO
na gramoznem terenu — nedaleč iz mesta, kupim. Ponudbe na ogl. oddel. Jutra pod »Lastni dom«. 1101-20

KOMPLEKS
bivša gramoznica, skoraj ob gorenjski progi, prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gramoznica«. 1105-20

KOMPLEKS
40.000 kv. m izven bloka ob vodi, cesti in železnici, z gospodarskimi poslopji, idealen za večjo industrijo, prodamo. Ponudbe na ogl. oddel. Jutra pod »Zi tekstilno«. 1106-20

HIŠO
tudi starejšo, kolikor mogoče v mestu, primerno za delavnico, kupim. Pišite na ogl. odd. Jutra pod »Mizarstvo«. 1107-20

HIŠO
v mestu ali vilo v bližini, kupim do 2,000.000 lir. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Novejša«. 1108-20

PARCELO
na prometni točki, do 500.000 lir, kupim takoj. Prednost bližina glavnih cest. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Garaža«. 1109-20

PARCELO
veliko preko 1000 kv. m, v Šiški, Dravljah, Rožni dolini ali na Mirju, kupimo. Pišite na ogl. odd. Jutra pod »Čisto obrt«. 1103-20

TRAVNIK in NJIVE
do zneska 250.000 lir — kupim kjerkoli. Tudi izven bloka, izvzemši Barje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Obdelovanje«. 1111-20

STAVBNO PARCELO,
takoj zazidljivo, za Bežigradom, v svetokrižkem okraju, prodam za 180.000 lir. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1195-20

HIŠO
ali manjše posestvo kupim kjer koli. Za protivrednost nudim les. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Hiša-les«. 1196-20

INDUSTRIJSKI
kompleks, na peščenem terenu, severna stran, 5 do 15 tisoč kv. m, izven bloka, kupim takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Industrija«. 1112-20

VILO,
naimanj dvostanovanjsko, nedaleč od tramvaja, kupim. Sporočite naslov na ogl. odd. Jutra pod »Manufakturist«. 1113-20

PARCELO
v bežigrajski okolici, 700 kv. m, prodam takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad«. 1114-20

VILO,
v najlepši okolici Rožne doline najmodernejše zidano, z veljkim sadnim in zelenjadnim vrtom, prodam za 2,300.000 lir. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Moderna«. 1115-20

Stanovanje

STANOVANJE
dvosobno, s kuhinjo kabinetom in kopalnico — plin — v Šiški, zamenjam z enakim stanovanjem v bližini centra. Ponudbe na ogl. oddel. Jutra pod »Lahko izvedljivo«. 712-21

STANOVANJE
moderno, dvosobno, s kabinetom, kopalnico in vrtičkom zamenjam za kakršno koli večje, prostorno. Takojšnje ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vsaj trosobno«. 850-21

STANOVANJE
hišnika zamenjam za enosobno plačilno. Naslov v ogl. odd. Jutra. 1177-21

STANOVANJE
enosobno, v Zeleni jami, zamenjam za stanovanje na Šmartinski cesti. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Šmartinska«. 1207-21

STANOVANJE
za Bežigradom, dvosobno s kabinetom in vsem komfortom, krasno, zamenjam za lepo, čisto, udobno enosobno v mestu. Ponudbe na oglas. odd. Jutra pod »Prilika«. 1228-21

TRISOBNO
stanovanje s kabinetom in kopalnico, v centru mesta, zamenjam za dvosobno s kopalnico in pritiklinami. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kopalnica«. 1266-21

Stanovanja

STANOVANJE,
komfortno, dvosobno, nujno iščem ali zamenjam z enosobnim v notranjščini bloka. Ponudbe na oglas. odd. Jutra pod: »Zamenjam«. 1080-21a

STANOVANJE
enosobno, iščem. Plačam tudi v naravi. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dober plačnik«. 962-21a

Sobo odda

SOBO
v središču mesta takoj oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mlečna«. 897-23

SOBO,
delno ali pa popolnoma opremljeno, v sredini mesta, oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Za čas vojne«. 1160-23

KRASNO SOBO
v centru mesta oddam boljšemu gospodu. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Plačilo v prvi vrednosti«. 1187-23

Sobe iščejo

SOBO
prazno in zračno, iščem. Ponudbe na ogl. oddelek Jutra pod »1 oseba«. 1098-23a

SOBO
majhno opremljeno — išče ves dan odsotna gospodična. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Odsotna«. 1120-23a

LIR 1200
mesečno in vse živilske nakaznice vložim v gospodinstvo največ dveh oseb za skromno opremljeno, čisto sobico in prehrano. S kurivom prispevam. Sem železničar. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »1200«. 887-23a

OPREMLJENO SOBO
s hrano, išče pod zelo dobrimi pogoji, mlad veletrgovec. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Živila«. 990-23a

SKROMNO SOBICO
ali za sostanovalca iščem blizu goreniskega kolodvora. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gor. kolodvor«. 985-23a

PRAZNO SOBO
iščem takoj ali tekom enega meseca za shrambo nove spalnice. Najraje v bližini Mirja ali Rožne doline. Naslov v ogl. odd. Jutra. 916-23a

OPREMLJENO SOBO,
lahko tudi brez perila, v centru in po možnosti s prostim vhodom, išče mirna gospodična. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točna plačnica«. 1067-23a

KABINET
opremljen, išče gospa za plačo ali za pomoč v gospodinstvu. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kabinet«. 1043-23a

SOBICO
opremljeno, iščem. Imam lastno perilo in dovoli kuriva. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sivilja«. 1036-23a

IŠČEM SOBO,
po možnosti z dvema posteljama, najraje za Bežigradom. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Uradnica«. 1146-23a

KABINET
opremljen, išče uradnica. Gre tudi kot sostanovalka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Miren kotiček«. 775-23a

Ženitve

VDOVEC
45 let star, državni namestnik, z 2 odraslima otrokoma, želi znanja v svrho poznejše ženitve z resno, simpatično gospodično ali vdovo. Sivilje imajo prednost. Resne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sreča«. 975-25

TRGOVEC
in posestnik v Ljubljani, star 41 let, želi spoznati radi ženitve sebi primerne starosti, po možnosti trgovsko naobraženo inteligentno gospodično. Denar ne igra vloge. Samo resne ponudbe s polnim naslovom poslati na ogl. odd. Jutra pod »Tajnost zajamčena«. 966-25

Razno

NEJEŠOLCI(KE)
dobe učno pomoč v vseh predmetih. Pojasnila — Novi trg 5 levo. 661-37

LASTNIKI
glasovirjev! Poslužujte se telefonske številke 29-23 k. pokliče specielno tvrdko za uglaševanje ter popravila glasovirjev in harmonijev. — Jurček, Zrinskega 7-II, Ljubljana. J-337-37

KLAVIRJE
strokovnjaško popravlja in uglašuje Prva kranjska izdelovalnica klavirjev, Ljubljana. Privoz 10. Tel. 33-40. J-402-37

VAŠE ROKAVICE
in usnjene čevlje, vse izdelke iz usnja barvamo in semiš čevlje čistimo po najnižji ceni. Džemaj Hairula, Mestni trg 11. J-340-N-37

KOZO
debelo, za zakol, zamenjam za brejo kozo. — Razpotna ul. 8, Trnovo. 894-37

KONJA
vzamem v rejo za pomoč pri vožnji. Ostalo po dogovoru. Možnik — Koblarjeva 7. 1000-37

Vse denarne in trgovske posle
izvršim hitro, točno in solidno. Priporoča se
RUDOLF ZORE
LJUBLJANA,
Gledališka ulica 12
Tel. 38-10

Prevodi, prošnje, prepisi, razmnoževanja, informacije in posredovanja
»SERVIS BIRO«
Šelenburgova ul. 4.
telefon št. 21-09

PROŠNJE
za potovanja, nabavo racioniranih predmetov, posredovanja in vse informacije vam oskrbi komercialna pisarna **Zajc Lojze, Gledališka ulica št. 7**

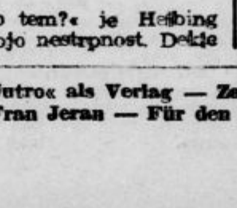

Renesančni salon in baročno jedilnico

S KRASNIMI REZBARIJAMI PRODAM.

ZA LJUBITELJE EDINSTVENA PRILIKA.

Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. J-262-I

GENERATOR

na izmenični tok 380/220 V, 10—20 KW KUPIM ali VZAMEM V NAJEM.

Ponudbo prosim oddati v — **GALERIJI OBERSNEL — Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 3.** J-249-I

TRANSPORTNI ZBOR SPEER

IŠČE ZA LJUBLJANO TAKOJ

15 izvežbanih VOZAČEV (ŠOFERJEV)

za tovorna vozila, ki niso uslužbeni že pri kakšnem drugem podjetju. Dobra oskrba, stanovanje, obleka in plača. Predstaviti se v Ljubljani, Trnovo, bivši Sokolski dom. J-252-I

✝

Vsem, ki so jo poznali in radi imeli, sporočamo žalostno vest, da je 16. decembra 1944 v 86. letu starosti umrla v Celju naša predobra, zlata mamica, babica in prababica, gospa

ANA ŽOLGAR

roj. STAUT
nadučiteljeva vdova

Pokopana je bila 20. decembra 1944 na celjskem pokopališču.

Sv. maša zadušnica se bo brala v torek 16 t. m. ob ½8 uri v cerkvi sv. Jožefa.

Ljubljana, Celje, Maribor,
dne 14 januarja 1945.

ZVONKO ŽOLGAR, sin; DANILO in ZVONKO, vnuka — v imenu vsega sorodstva

Zahvala

Za vse izraze toplega sočutja ob nenadni smrti našega ljubljenega soproga, očeta, tasta, dedeka, svaka in strica, gospoda

Ivana Hočevarja

viš. davčnega kontrolorja v pok.

naša najprisrčnejša zahvala. Posebno se zahvaljujemo čč. duhovščini, pevskemu zboru Glasbene Matice, vsem prijateljem in znancem ter stanovskim tovarišem, ki so ga v tako lepem številu spremili na njegovi poslednji poti. Iskrena hvala ge. Širčevi za njeno veliko požrtvovalnost in skrb za blagega pokojnika.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek 15. t. m. ob 7. uri v cerkvi sv. Jakoba.

Ljubljana, 11 januarja 1945.

ŽALUJOČI OSTALI

✝

Dotrpela je naša ljubljena žena, nad vse skrbna, zlata mama, stara mama, gospa

MARIJA ČUK

roj. JERINA
žena sprevodnika v pokoju

Pogreb blagopokojne bo v ponedeljek 15. januarja 1945 ob ½9. uri z žal. kapele sv Jakoba, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, 13. januarja 1945.

Žalujoči: TONE, mož; AMALIJA, KARLA, MARA por. PRISTOV, hčere; FRANCE, JOŽE, sinova

✝

Dotrpela je naša ljubljena sestra, teta in svakinja, gospodična

Mira Zeman

K večnemu počitku jo bomo spremili v ponedeljek 15 januarja 1945 ob 4. uri popoldne iz kapele sv. Janeza na Žalah.

Ljubljana, 13. januarja 1945.

Globoko žalujoči ZEMANOVI

ZAHVALA

Vsem, ki ste z nami sočustvovali ob težki izgubi naše ljubljene žene, mame, stare mame, tete in tašče, gospe

ŠOŠTARIČ ANE

roj. LAVRIN

naša najprisrčnejša zahvala.

Posebno zahvalo smo dolžni prečastitemu gospodu župniku p. Planinšku za poslednjo tolažbo v njenih zadnjih urah.

Topla zahvala vsem, ki so drago pokojnico spremili na zadnji poti, darovalcem vencev in cvetja ter končno vsem tistim, ki so z dobrimi deli počastili njen spomin.

Sveta maša zadušnica se bo darovala v torek 16. januarja 1945 ob ½7. uri v farni cerkvi sv. Cirila in Metoda.

Ljubljana, 13. januarja 1945.

ŽALUJOČI OSTALI

ZAHVALA

Za sleherni dokaz odkritosrčnega sočutja, izražen bodisi ustno ali pismeno, zaradi bridke izgube, katero smo utrpeli s smrtjo naše ljubljene soproge, dobre matere i. t. d., gospe

Marije Irkičeve

se prav toplo zahvaljujemo.

Posebej izrekamo najlepšo zahvalo vsem, ki so blagovolili spremiti nepozabno pokojnico tako zelo številno na njeni poslednji poti ter se je kakor koli sicer spominjati, nadalje za poklonjene lepe vence in šopke, kakor tudi gospodom pevcem za ganljive žalostinke.

Vsem in vsakomur vse Bog povrni!

Sveta maša za rajničin večni mir in pokoj se bo brala v torek 16. t. m. ob 8. uri v farni cerkvi sv. Petra.

Ljubljana, 14. januarja 1945.

Globoko žalujoča rodbina IRKIČ

Zahvala

Vsem, ki ste z nami sočustvovali ob bridki izgubi naše ljubljene, nenadomestljive

DARICE

vsem, ki ste ji poklonili toliko lepega cvetja in kakorkoli počastili njen spomin in vsem, ki ste jo v tako obilnem številu spremili na njeni poslednji poti, vsem, prav vsem, naša najiskrenejša zahvala.

Sv. maša zadušnice se bo brala v ponedeljek 15. januarja ob ½7. uri zjutraj v cerkvi sv. Antona na Viču.

Ljubljana, 13. januarja 1945.

PAVLINOVI

ZAHVALA

Vsem, ki ste nam na katerikoli način izrazili sožalje ob bridki izgubi našega ljubega brata, strica in svaka, gospoda

Pirca Feliksa

izrekamo najtoplejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo vsem darovalcem vencev, ter vsem, ki so blagega pokojnika spremili na njegovi poslednji poti.

Sv. maša zadušnica se bo brala v torek 16. t. m. ob ½8. uri pri glavnem oltarju v cerkvi sv. Nikolaja.

Ljubljana, 12 januarja 1945.

ŽALUJOČI OSTALI

Zahvala

Vsem, ki ste nam na katerikoli način izrazili sožalje ob bridki izgubi našega ljubljenega sina, bratca in nečaka

Nemca Franca

dijaka V. razreda realne gimnazije

naša najprisrčnejša zahvala. Posebno se zahvaljujemo čč. duhovščini, njegovemu razredniku g. prof. Jos Schweigerju za v srce segajoče poslovilne besede. Vsem darovalcem vencev, njegovim součencem in najljubšemu prijatelju »Miranu« in vsem ostalim, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Sv. maša zadušnica bo v sredo 17. t. m ob ½7. uri zjutraj v cerkvi sv Janeza v Trnovem.

Ljubljana, 13 januarja 1945.

žalujoča rodbina NEMČEVA

ZAHVALA

Za vse dokaze iskrenega sožalja ob nenadomestljivi izgubi našega srčnoljubljenega sina in brata, gospoda

Koščaka Antona

domobranca

se tem potom vsem zahvaljujemo.

Posebno zahvalo izrekamo čč. duhovščini, g. kuratu za njegovo tolažbo ob zadnji uri, vsem darovalcem cvetja in vencev, za ustna in pismena sožalja, pevskemu zboru in častni straži domobrancev ter vsem prijateljem in znancem, ki so blagega pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Sv. maša zadušnica bo v torek 16. januarja 1945 ob ½8. uri v cerkvi sv. Petra.

Ljubljana, Škocjan, Novo mesto,
dne 13. januarja 1945.

Globoko žalujoči:

FRANC in ANA KOŠČAK, starši; bratje, sestre in ostalo sorodstvo

G. Fürtmüller: 27

Kipec princese Amare

Roman

Začudeno je vzdignila oči. To je bila že tolikokrat povedala. Čemu je morala zdaj ponavljati?

»Da, Viljem je bil tudi po izstopu iz tovarne ‚Kronos' večkrat pri gospodu Rotheju. Poročal mu je o svojih raziskavanjih na področju kemije.«

Helbing je dvignil obrvi.

»Zadnji čas so nastala med Nordmannom in Rothejem nesoglasja. Moj zaročenec je hotel pričeti neko mnogo obetajoče kemično raziskavanje in je Rotheja prosil, naj mu posodi potrebni denar. Rothe pa ni hotel o tem nič slišati. Trdil je, da uspeh ne bo tak, kakor moj zaročenec upa. Zato ga tudi zadnji čas vobče niso več spuščali k njemu.«

»Ali vam je Nordmann o teh obiskih obširno pripovedoval?«

»Da, kakopak — skrivnosti nisva imela drug pred drugim nikoli.«

»Vam je pravil tudi podrobnosti? Vam je na primer — — povedal, da je srečal pri Rotheju koga drugega?«

Naporno domišljanje ji je povzročalo glavobol. »Mislim — — zdi se mi, da je nekaj govoril o tem.«

»Kdaj je govoril o tem?« je Helbing vprašal in obrzdal svojo nestrpnost. Dekle je bilo očitno navajeno govoriti samo takrat, kadar si jo pozval. »Pripovedujte obširneje. Vse povejte. Morebiti veste, s kom je Nordmann govoril in koga je srečal pri Rotheju?«

»Teden dni pred Rothejevo smrtjo je moj zaročenec srečal pri njem gospoda, ki se je dal prijaviti ob istem času kakor on. Nordmanna so takrat odpravili, med tem ko je bil on drugi povabljen, naj stopi v ravnateljsko sobo.«

»Kdo je prijavljal gospode? Morda kak sluga?«

»Viljem mi je pravil, da je bil sluga Weber takrat bolan. Še začudil se je, da ga je sprejel mlad fant, ki ga sploh ni poznal.«

»Vam je Nordman tudi povedal, kakšen je bil na oko tisti gospod, si so ga spustili k Rotheju, ko so njega samega odšli?«

Če se ne motim, je rekel, da je bil visok in vitek. Njegovo skrivnostno nastopanje se mu je zdelo čudno. In potem ga je tudi jezilo, da je Rothe onega sprejel, njega pa ne.«

»Ali je imel plave lase ali črne?« je Helbing počasi vprašal.

»Za to se nisem zanimala. Mislim, da mi ga je zaročenec takrat, napol smehoma, napol v jezi opisal kot ‚temnjaka s sovjimi naočniki'.«

Kriminalni uradnik komisar je nezadovoljno mrdnil z obrazom.

»Temnjak — hm — — ta označba je zelo raztegljiva in dopušča mnogo variacij. Tudi jaz sem teman, a črnih las zaradi tega še nisem.« Besedo »črnih« je poudaril nekoliko močneje in pri tem vprašujoče pogledal Lizaloto.

»Nemara se motim,« je rekla, ko je nekaj trenutkov razmišljala. »Zdi se mi pa, da se spominjam, da je moj zaročenec opisal neznanca kot čnolasca. Takrat seveda nisem prisojala njegovemu poročilu niti kdo ve kakšne zanimivosti niti posebnega pomena.«

»Škoda — — zelo škoda — —« je vzdihnil Helbing in vstal s svojega stola.

»Kaj mi ne morete dati nikake tolažbe?« je vprašala in uprla velike, lepe oči vanj, kakor da ga prosi pomoči.

»Bilo bi prezgodaj,« je Helbing prijazno dejal. »Toda upajva vse najboljše!«

Uganila je, da ji noče povedati strašno resnico v oči.

•

Na poti v službo je Werner Helbing premišljeval o uspehu tega zaslišanja. Najvažnejše se mu je zdelo, da je baje bil pri Valentinu Rotheju moški, čigar opis se je nemara ujemal z vnanjostjo človeka, v višnjevem avtomobilu, ki ga je bil videl. Helbing je razumel, zakaj je zvedel to važno dejstvo šele zdaj. Sluga Karel Schmitt je bil tisti dan prost, in njegovega oboletega tovariša Weberja je nadomestoval mlad fant. Helbingova prihodnja naloga je bila, da zasliši tega fanta in zve od njeg kaj več o sumljivem tujcu.

Ko je Helbing stopil v skupno pisarno, mu je Uruan nestrpno pogledal naproti. Vrgel je cigaretu v pepelnik ter segel po klobuku in plašču.

»Ne razumem vas, Helbing,« je očitajoče dejal. »Že davno bi morali biti na poti, vi pa jo primahate tako tebi nič, meni nič, kakor da me mislite odpeljati na veselico.«

Toda Helbing se ni dal spraviti iz ravnotežja.

»Krivico mi delate, ko pravite, da prihajam tako tebi nič, meni nič, kakor da sva namenjena na veselico,« je mirno oporekel in vrgel oči po Urbanovem zlovoljnem obrazu. »Zelo važno in nujno zaslišbo sem opravil.«

»Če ste takih misli, je seveda vse v najlepšem redu,« je Urban še vedno nejevoljno zagodrnjal. »Sicer pa — kje ste bili?«

»Pri Lizaloti Falknerjevi — —«

»Aha, to je prijateljica Viljema Nordmanna? Kaj je z njo? Močno potrta je, kaj?«

»Lizalota ni Nordmannova prijateljica, temveč njegova nevesta,« je Helbing s poudarkom odvrnil. »Da je zelo potrta in skrušena, je samoumevno. Povedala mi je tudi nekaj jako zanimivega — — —«

Schriftleiter — Urejuje: Milan Zadnek — Für das Konsortium »Jutro« als Verlag — Za konzorcij »Jutra« kot izdajatelja: Stanko Virant — Für »Narodna tiskarna A. G.« als Druckstelle — Za »Narodno tiskarno d. d.« kot tiskarnarja: Fran Jeran — Für den Inseratenteil verantwortlich — Za inseratni oddelek odgovarja: Ljubomir Volčič